

РЕСУРСЕН ЦЕНТЪР
ЗА ПОДПОМАГАНЕ НА ИНТЕГРИРАНОТО ОБУЧЕНИЕ И ВЪЗПИТАНИЕ НА
ДЕЦА И УЧЕНИЦИ СЪС СПЕЦИАЛНИ ОБРАЗОВАТЕЛНИ ПОТРЕБНОСТИ

7700 гр. Търговище, ул. "Кюстенджа" № 89 А, тел: 0601 / 6 44 64

[http:// http://rc-tg.ucoz.com](http://http://rc-tg.ucoz.com), e-mail: resursencentar_tg@abv.bg

ДОКЛАД - АНАЛИЗ

ЗА ДЕЙНОСТТА НА РЕСУРСЕН ЦЕНТЪР
ЗА ПОДПОМАГАНЕ НА ИНТЕГРИРАНОТО ОБУЧЕНИЕ И ВЪЗПИТАНИЕ НА ДЕЦА И
УЧЕНИЦИ СЪС СПЕЦИАЛНИ ОБРАЗОВАТЕЛНИ ПОТРЕБНОСТИ - ТЪРГОВИЩЕ
ЗА УЧЕБНАТА 2014-2015 ГОДИНА

ТЪРГОВИЩЕ

I. МАТЕРИАЛНА БАЗА

Материално-техническа база на Ресурсен център за ПИОВДУСОП – Търговище включва три бази.

В областния град Ресурсният център разполага с база включваща дирекция, счетоводство, зала за групов терапия на деца от предучилищна възраст /заседателна зала/ и пет специализирани кабинета: кабинет на психолог и специален педагог, кабинет на логопед и сурдопедагог, кабинет за двигателна активност и кинезитерапия, кабинет за невротерапия и кабинет за мултисензорна стимулация. В двора на центъра е направена и оборудвана детска площадка ;

В базата в гр. Попово понастоящем функционират два кабинета с логопедичен кът, невротерапевтичен и психологичен кът, двигателен кът и игрови кът.

В базата в гр. Омуртаг функционират три специализирани кабинета: кабинет на специален педагог с кът за социални умения и аромо, игро и куклотерапия, кабинет на логопед с кът за двигателна активност и кабинет на психолога със мултисензорен кът и кът за невротерапия.

Всички помещения са обзаведени с нови мебели и оборудвани с нова и модерна техника, учебни, диагностични и рехабилитационни материали.

Кабинетите разполагат с необходимите учебни и дидактически материали и пособия, с технически помощни средства, апаратури за невротренинг „Биофийдбек“, вестибуларен биофийдбек, за аудио-визуално стимулиране, краниоелектростимулация, FM – системи и др. Притежаваме множество софтуерни продукти като: компютърни програми за преодоляване на заекването, за диагностика на слуха, „Цифренка“, „Буквенка“, „Къщата на игрите“, „Сметалчо и цифрите“, „Геометрични фигури“, „Забавна математика 1 и 2“, „Мултимедийни образователни игри по учебната програма на МОН за 1- 4 клас“, „Р.Е.С.С – приложения“, календарна система и други. Ресурсните учители и специалистите разполагат с преносими компютри. За съществуващите ресурсни кабинети в училищата и детските градини от Центъра са предоставени нагледни и дидактични материали.

В голямата си част училищата и детските градини, с голям брой деца и ученици със специални образователни потребности (ДУСОП) на ресурсно подпомагане, са обособени и оборудвани ресурсни кабинети, осигурени са и кабинети за работа на логопед и психолог. В някои учебни заведения, с малко ДУСОП и/ или ограничена база, са осигурени класни стаи или пригодени кътове в занимални или други кабинети. В този случай работата се затруднява, тъй като се налага необходимите материали да се разнасят, да се съхраняват на различни места и да се губи време за организация и търсене на свободна стая .

Осигуреността на кабинети по детските градини и училищата е:

№	Училище /ДГ/, в което са интегрирани	Осигуреност на ресурсни кабинети
1	ДМСГД гр.Търговище	1 кабинет
2	Детска ясла №2 гр. Търговище	-
3	ЦДГ № 1 "Веселушко" гр. Търговище	1 кабинет
4	ЦДГ № 2 "8 Март" гр. Търговище	1 кабинет
5	ЦДГ № 3 "Здравец" гр. Търговище	1 кабинет
6	ЦДГ № 5 "Червената шапчица" гр.Търговище	пригодено мазе
7	ЦДГ № 6 "Пролет" гр. Търговище	методичен кабинет
8	ЦДГ № 7 "Снежанка" гр. Търговище	1 кабинет
9	ЦДГ № 8 "Слънце" гр. Търговище	пригоден кът
10	ЦДГ № 9 „Приказка“ гр. Търговище	1 кабинет
11	ЦДГ № 9 гр. Търговище фил. с. Лиляк	пригодено хранилище
12	ЦДГ № 11 гр. Търговище фил. 10 гр.	1 кабинет
13	ЦДГ № 11 фил. "Славейче" 4 гр. гр. Търговище	1 кабинет

14	ЦДГ № 11 , гр. Търговище, филиал кв. «Въбел»	1 кабинет
15	ОДЗ "Пчелица" гр.Търговище	1 кабинет
16	ЦДГ "Първи юни" с. Макариополско	кът в стая
17	ЦДГ "Зорница" с. Дралфа	1 кабинет
18	ЦДГ "Зорница" с. Дралфа фил. с. Голямо Ново	кът в стая
19	I ОУ гр. Търговище	1 кабинет
20	II ОУ гр. Търговище	2 кабинет
21	IV ОУ гр. Търговище	2 кабинета
22	II СОУ гр. Търговище	1 кабинет
23	ОУ с. Лиляк	1 кабинет
24	ОУ с. Руец	1 кабинет
25	ОУ с. Подгорица	1 кабинет
26	ОУ с. Надарево	1 кабинет
27	ОУ с.Макариополско	1 кабинет
28	ОУ с. Голямо Ново	2 кабинета
29	ОУ с. Дралфа	1 кабинет
30	ЦДГ № 1 Люляче	кът в учителската стая
31	ЦДГ № 1 Люляче, филиал с.Зараево	кът в учителската стая
32	ЦДГ № 2 Пролет гр. Попово	1 кабинет
33	ЦДГ № 3 „Лястовичка” гр.Попово	1 кабинет
34	ЦДГ № 4 „Славейче” гр.Попово	кът в занималня
35	ЦДГ № 4 „Славейче” гр.Попово филиал с. Ковачевец	-
36	ЦДГ № 4 „Славейче” гр.Попово филиал с. Глогинка	-
37	ОДЗ № 5" Слънце" гр.Попово	1 кабинет
38	ЦДГ № 6 „Здравец” гр.Попово	кът в занималня
39	ОУ "Н. Й. Вапцаров" гр. Попово	1 кабинет
40	ОУ"Л.Каравелов" гр.Попово	2 кабинета
41	Гимназия "Хр.Ботев" гр.Попово	1 кабинет
42	ОУ с. Ломци	1 кабинет
43	ОУ с.Садина	1 кабинет
44	ОУ с. Славяново общ. Попово	кът в занималня
45	ОУ с.Светлен	кът в компютърния кабинет
46	ОУ с.Зараево	-
47	ЦДГ гр. Опака	кът в занималня
48	СОУ гр. Опака	1 кабинет и кът в учебна стая
49	ОУ с. Крепча	1 кабинет
50	ОУ с. Голямо градище	1 кабинет
51	Детска ясла гр. Омуртаг	занималня
52	ЦДГ №1 гр. Омуртаг	1 кабинет
53	ЦДГ №2 гр. Омуртаг	-
54	ЦДГ с. Камбурово, общ. Омуртаг	1 кабинет
55	ЦДГ с. Веренци, общ. Омуртаг	-
56	ЦДГ с. Врани кон, общ. Омуртаг	-
57	I НУ гр. Омуртаг	1 кабинет
58	II НУ гр. Омуртаг	1 кабинет
59	Прогимназия гр. Омуртаг	1 кабинет
60	ОУ с. Камбурово	1 кабинет
61	ОУ с. Беломорци	1 кабинет
62	ОУ с. Обител	1 кабинет
63	ОУ с. Зелена морав	1 кабинет

64	ЦДГ гр. Антоново	Пригоден кът в кабинет
65	ЦДГ гр. Антоново фил. с. Изворово	
66	СОУ гр. Антоново	1 кабинет

II. КАДРОВА ОСИГУРЕНОСТ

За пълноценното функциониране на Ресурсен център за подпомагане на интегрираното обучение и възпитание на деца и ученици със специални образователни потребности - Търговище са назначени директор, пом. директор, тридесет и трима ресурсни учители, слухово-речеви рехабилитатор, четирима логопеди, четирима психолози, главен счетоводител и завеждащ административно-техническа служба и на половин щат рехабилитатор. Разпределението на педагозите за областта е следното:

- За цялата област: директор, пом. директор, слухово-речеви рехабилитатор, четирима логопеди, четирима психолози
- За община Търговище: седемнадесет ресурсни учители
- За община Попово и община Опака: десет ресурсни учители
- За община Омуртаг: пет ресурсни учители
- За община Антоново: един ресурсен учител

Педагогически специалисти с ръководни и консултиращи (подкрепящи) функции:

Длъжност	Брой	ОКС (брой)			ПКС (брой)				Друга професионална квалификация	Пол		Възрастова характеристика по години (в брой)							
		ПБ	Б	М	II	III	IV	V		Ж	М	До 30	31-35	36-40	41-45	46-50	51-55	56-60	Над 60
Директор	1			1	1				Психология		1					1			
ПДУД	1			1					Мендж. м. в обр.	1				1					
Психолог	4			4				1		4			1	1	1	1			
Логопед	4			4				2		4			1		3				
Слухово-речеви рехабилитатор – гл. учител	1			1				1			1				1				

Ресурсни учители

Длъжно ст	Об щ бр ой	ОКС (брой)			ПКС (брой)					Пол		Възрастова характеристика по години (брой)							
		П Б	Б	М	I	II	III	IV	V	Ж	М	До 30	31- 35	36- 40	41- 45	46- 50	51- 55	56- 60	Над 60
„Млад ши” учител	4		2	2						4			1	2	1				
Учител	7		3	4						5	1		5	1	1				
„Старш и” учител	21	5	4	12		1		2	11	18	4			1	2	8	6	4	
„Главен ” учител	1			1				1		1						1			
Общо:	33	5	9	19		1		3	11	28	5		6	4	4	9	6	4	

В Ресурсен център за подпомагане на интегрираното обучение и възпитание на деца и ученици със специални образователни потребности – Търговище няма специалисти неотговарящи на изискванията.

III. АНАЛИЗ НА РЕЗУЛТАТИТЕ ОТ ДЕЙНОСТТА НА СПЕЦИАЛИСТИТЕ В РЕСУРСНИЯ ЦЕНТЪР

1. АНАЛИЗ НА ДЕЙНОСТТА НА РЕСУРСНИТЕ УЧИТЕЛИ

1.1. Образователно-възпитателен и рехабилитационен процес

За постигане на качествено ресурсно подпомагане допринася правилното планиране на дейността – изготвянето на часови графици, определянето на формата за подпомагане, на конкретни цели и задачи и на областите, в които да се извършва специализираната подкрепа.

За осъществяването на успешно включване на децата и учениците със специални образователни потребности в общообразователна среда е необходимо прилагането на ефективни форми, методи и средства, насочени към усъвършенстване и издигане качеството, достъпността и полезността на ресурсното подпомагане. За създаването на оптимални условия за реализация и постигане на добри резултати е важно и активното приобщаване на родителите, учителите и училището към действено сътрудничество.

Все повече от ресурсните учители въвеждат в работата си арт-терапия, игротерапия и музикотерапия, работа по програма „Монтесори”, методика „Ремелка”, електронни учебници.

За част от децата и учениците беше организирана лятна работа, след приключването и специалистите от центъра ресурсни учители съвместно с психолози и логопеди изработиха „Домашна програма”, която предоставиха на родителите. Целта и е да се избегне лятното изоставане, да се стимулират познавателните умения, да се доразвие речта и говора, да се осъществяват дейности, които да мотивират децата и не на последно място съвети към родителите.

Всички ресурсни учители осъществяват дейността си по утвърдени графици, които се актуализират при възникнала необходимост и след настъпила промяна в списъчния състав на групата. През изминалата учебна година в графичите на ресурсните учители присъстваше много групова работа. Приоритет на специалистите от Центъра е ранното обхващане на деца със специални образователни потребности и подготовката им за включване в общообразователна среда. В сградата на ресурсният център бяха сформирани групи от деца със специални образователни потребности, с които работеха ресурсен учител, ерготерапевт, невротерапевт, логопед, психолог, слухово-речеви рехабилитатор и рехабилитатор. Бяха

предвидени часове за общо моторно развитие, изобразителна дейност, самообслужване, музика, комуникативни, когнитивни и социални умения и други. Специалистите от центъра отчитат и отговарят на разнообразните потребности на децата и учениците със СОП, на различията в начина, по който те учат и темповете, с които го правят. Използват методи на индивидуално и групово обучение, адаптират учебно съдържание, изработват обучителни инструменти и материали.

За успешна интеграция в групата, класа и обществото ресурсните учители, съвместно с екипите създават условия за максимално развитие на способностите на децата и учениците.

В индивидуалните образователни програми се залагат цели и задачи, насочени към успешното включване чрез: мотивация за самостоятелна дейност, изграждане на умения за самообслужване, развитие на когнитивните процеси, развитие на общата и фината моторика, приучване към изпълнение на инструкции, спазване на правила и дневен режим, натрупване на социален опит и игрова култура.

Поставените в индивидуалната образователна програма цели и задачи в голяма степен са постигнати в края на учебната година. Всяка промяна, отнасяща се до равнището на усвоените знания, умения и компетенции, когнитивно развитие и психични процеси на учениците се отразява в оценъчната скала на индивидуалната образователна програма и в приложенията към нея.

Учебният материал се поднася по достъпен за учениците начин, свързан с интересите им и с практиката. Чрез повторения, нагледни методи и средства, практически упражнения и мултимедийно презентирание се усвояват набелязаните теми от учебното съдържание. На базата на усвоените знания и умения постепенно се подават нови знания, съобразени с общообразователната програма, с възможностите на детето, психичните и емоционалните му особености. Учителите в общообразователното училище съвместно с ресурсните учители съдействат за активизиране на самостоятелното мислене на учениците и усвояване на по-широк социален опит. Успоредно с това се осъществява непосредствено приложение на знанията и уменията в учебни, житейски и реални практически условия. По този начин се постига адаптация на учебното съдържание, както в зависимост от конкретната ситуация, така и по отношение на индивидуалните особености на всеки ученик. Вниманието на родителите и учителите е изцяло насочено към оптимално развитие на потенциалните и индивидуални възможности на всеки ученик.

Новите знания се прилагат в съответствие с познавателните и възрастовите възможности на учениците. Осъществена е непосредствена връзка с миналия опит и знания. Учебното съдържание е достъпно и в същото време води до разширяване на представите за предметите или явленията. Учебният материал се усвоява върху широка нагледна основа, на базата на много и разнообразни нагледни средства. Усилията на специалистите са насочени и към разработване на дидактични материали за подпомагане на обучението и възпитанието на деца и ученици със специални образователни потребности, както и материали за популяризиране на интегрираното обучение сред обществеността.

Достигната е относителна самостоятелност при най-малките. Увеличено е времетраенето на заниманията в групата или в класа и е понижена тревожността и агресивните прояви. Наблюдава се развитие в социализирането на децата и учениците със СОП и са подобрени уменията им за общуване. Повишено е нивото на толерантност от останалите ученици

В процес на работа учениците със СОП са оценявани качествено и количествено без символика, когато са по ДООИ и със символ „*“, когато не достигат до ДООИ за съответния клас. Това стимулира учениците за качествена и ефективна работа.

Завършващите четвъртокласници са 43, от които 37 с удостоверение за завършен клас и 6 с удостоверение за завършен начален етап на основно образование. Завършилите осми клас са 25, от които 10 с удостоверение за завършен клас и 12 със свидетелство за основно образование, 3 ще полагат поправителен изпит.

Завършващи XII клас са 3, от които с удостоверение за завършен клас 2 и с диплома за средно образование един ученик.

За поредна учебна година ученици със СОП от IV и VII клас имаха възможност да участват в НВО. За всеки от тях Екипът за подпомагане на обучението и възпитанието на ученици със специални образователни потребности съвместно с родителите взе решение и изготви становища относно участието или неучастието на ученика и нуждата от допълнителната подкрепа. Консултантите бяха сигурени от Екипа на ресурсния център.

Четвъртокласниците имащи право да се явят бяха 43, явилите се 3 по всички предмети и 4 по ЧП и ЧО, а не се явили 36 по всички предмети и 4 по БЕЛ и Мат. Седмокласниците имащи право да се явят бяха 28, явилите 6 по всички предмети, а 2 други по Общ. науки, Чужди езици и Природни науки. Основните причини за неявяване, които посочват ресурсните учители е становище на Екипа за подпомагане на обучението и възпитанието на ученици със СОП или отсъствие в дните на оценяването.

Систематизирано резултатите от участието на ученици от IV и VII клас в НВО е следното:

№ по ред	Училище, населено място	Общ брой уч-ци в IV клас със СОП	Общ брой явили се	Общ брой не явили се	Общ брой уч-ци в VII клас със СОП	Общ брой явили се	Общ брой не явили се
1	I ОУ "Христо Ботев" гр. Търговище	1	0	1	1	1	0
2	II ОУ "Н. Й. Вапцаров" гр. Търговище	5	0	5	1	1	0
3	IV ОУ "Иван Вазов" гр. Търговище	3	0	3	1	1-БЕЛ, Общ. науки, Чужди езици и Природни науки	1-Математика
4	II СОУ "Проф. Никола Маринов" гр. Търговище	0	0	0	1	1	0
5	ОУ "Христо Ботев" с. Лиляк	1	0	1	0	0	0
6	ОУ "Христо Ботев" с. Руец	3	-	3	1	-	1
7	ОУ "Отец Паисий" с. Подгорица	2	0	2	-	-	-
8	ОУ "Паисий Хилендарски" с. Надарево	1	1	-	2	1	1
9	ОУ "Хр. Ботев" с. Макариополско	1	1	0	1	0	1
10	ОУ "Георги С. Раковски" с. Голямо Ново	2	-	2	5	-	5

11	ОУ „Св. Св. Кирил и Методий” с. Дралфа	-	-	-	1	1- Общ. науки, Чужди езици и Природни науки	1- БЕЛ, Математика
12	ОУ "Никола Вапцаров" гр. Попово	2	-	2	1	-	1
13	ОУ ”Л. Каравелов” гр. Попово	-	-	-	1	0	1
14	ОУ”Христо Ботев” с. Ломци	1	0	1	0	0	0
15	ОУ "Христо Ботев" с. Садина	1	-	1	1	1	-
16	ОУ „ Васил Левски” с. Славяново	0	0	0	1	0	1
17	ОУ”Антон Страшимиров” с. Светлен	5	0	5	3	0	3
18	СОУ „Васил Левски” гр. Опака	2	0	2	2	0	2
19	ОУ „Алеко Константинов” с. Голямо Градище	1	-	1	1	-	1
20	ОУ „ Васил Левски” с. Крепча	3	0	3	-	-	-
21	I НУ “Христо Смирненски” гр. Омуртаг	1	1	0	0	0	0
22	II НУ „ Васил Левски” гр. Омуртаг	4	ЧО -4 ЧП - 4	БЕЛ -4 Мат.- 4	-	-	-
23	Прогимназия ”Акад. Даки Йорданов” гр. Омуртаг	-	-	-	2	0	2
24	ОУ ”Георги Бенковски” с. Беломорци	-	-		1	1	0
25	ОУ “ Христо Смирненски” с. Обител	3	0	3	-	-	-
26	СОУ ”Св. Св. Кирил и Методий” гр. Антоново	1	0	1	1	0	1

	ОБЩО:	43	3 по всички предмети и 4 по ЧП и ЧО	36 по всички предмет и и 4 по БЕЛ и Мат.	28	6 по всички предме, 2- Общ. науки, Чужди езици и Природни науки, единия от които и на БЕЛ	20 по всички предмет и, 2 по Математика, единия от които и на БЕЛ
--	--------------	----	-------------------------------------	--	----	---	---

Информация по училища за ДЗИ на учениците със специални образователни потребности .

№ по ред	Училище, населено място	Общ брой ученици и в XII клас със СОП	Имащи право да се явят на ДЗИ	Общ брой неявили се на ДЗИ	Причини за неявяване
1	Гимназия "Хр.Ботев" гр.Попово	1	-	-	Ученикът завърши с удостоверение
2	СОУ "Св. Св. Кирил и Методий" гр. Антоново	2	1	1	1-Ученик завърши с удостоверение 1 с диплома за средно образование.

1.2. Съвместни дейности и инициативи с учители от детските градини и училищата:

Съществена роля за повишаване качеството на учебно- възпитателния процес е добрата работа в екип на специалисти от ресурсният център, учители от масовото училище и детската градина и родителите. За специалистите от РЦПНОВДУСОП- Търговище е ежедневие да обсъждат и съгласуват с общообразователните учители и родителите каква е извършваната работа по подпомагането на децата и учениците и какви са използваните форми, методи, необходимите нагледни средства и материали, адаптиране на учебното съдържание и др.

Най-непосредствено и успешно социализирането и включването на децата и учениците със специални образователни потребности се осъществява чрез участията им в различни състезания, празници и прояви заедно с техните връстници. Цялата учебна година бе изпълнена от множество и разнообразни съвместни дейности и инициативи, които спомагат за успешното включване. Информацията за дейности и инициативи с учители от детските градини и училищата

- В края на месец октомври 2014г. ученици със специални образователни потребности, техните ресурсни и общообразователни учители изработиха различни материали и оформиха

кътове в училищата, в ресурсните кабинети и в базите на центъра по повод 1 ноември - „Ден на Народните будители”.

- На 3 декември 2014 г. Ресурсен център-Търговище организира информационна кампания по повод Международния ден на хората с увреждания. Осъществените дейности имаха за цел подкрепа на интегрираното обучение.

- През месец декември 2014 г. всички деца и ученици със специални образователни потребности интегрирани в детски градини и училища в област Търговище се включиха в различни дейности, организирани по повод приближаващите коледни празници. Участваха в коледни тържества, коледни базари, изработваха украса и картички, посещаваха коледни представления. Коледни работилнички ”В очакване на Дядо Коледа” и „Коледна елха” бяха организирани в детските градини и училищата.

- В навечерието на Коледа деца със специални образователни потребности посещаващи групата в Ресурсния център, гостуваха на свои връстници от група "Бон-Бон" при ЦДГ № 5 “Червената шапчица“ гр. Търговище.

- На 21 януари 2015 г. за поредна година беше отбелязан „Бабинден“. Децата от групата в Ресурсен център-Търговище и техните връстници от ЦДГ № 11 филиал Въбел, изнесоха празнична програма за празника пред гости от пенсионерския клуб към местното читалище.

- В училищата и детските градини от областта всички деца, ученици и техните учители изработваха мартеници, картички и организираха изложби.”

- За „Празник за мама” по случай 8 март децата от детските градини в областта взеха активно участие в организирани тържества. В ресурсните кабинети по училищата, учениците със специални образователни потребности изработиха и картички за своите майки.

- На 21 март 2015 г. в цялата област се осъществиха различни дейности, свързани с отбелязване на Международния ден на хората със Синдром на Даун. Плакатите и брошурите, изработени и разпространени от специалистите от центъра по различни институции, имаха за цел да популяризират този ден и да информират обществото.

Специалистите от Ресурсен център Търговище съвместно с:

- Учители и ученици от първи клас на IV ОУ "Иван Вазов" гр. Търговище отбелязаха заедно Световният ден на хора със Синдром на Даун. Така доказаха, че усмивката на Милена, едно слънчево дете е нещо постижимо.

- Деца и учители от ЦДГ №3 "Здравец" гр.Търговище, отбелязаха деня с песни, танци и участие в забавни игри с шарени чорапи. Събитието се проведе в групата на Никол.

- В ОУ "Любен Каравелов" в гр. Попово всички ученици от втори клас, учениците със СОП в училището и учителите заедно отбелязаха Международния ден на хората със Синдром на Даун. Главна героиня в тържеството беше слънчевата Ралица-дете, носещо Синдрома.

- „Пъстра работилничка“събра ученици от I НУ"Христо Смирненски"гр. Омуртаг. Те направиха символични подаръци за децата със Синдром на Даун.

- Педагозите и децата от ПДЯ №1 гр. Омуртаг, отбелязаха Международния ден на хората със Синдром на Даун с рисунки, приложения и шарени чорапи.

- През месец април 2015г. се осъществи занятие в училищната библиотека за ученици от ОУ „Л. Каравелов“ гр. Попово и участие за наградата „Бисерче вълшебно“. На имейла на училищния библиотекар г-жа Антоанета Йорданова се получиха писма от „Бисерче вълшебно“ - с благодарност и грамоти за почетното жури – Даниел и Станислав /ученици със СОП/.

- По повод 1 юни Денят на детето-Децата от групата в Ресурсен център - Търговище отбелязаха международния ден на детето, като рисуваха и участваха в общоградското тържество в парк Юкя.

- Учениците със специални образователни потребности се включват в тържествата за откриване и закриване на учебната година, юбилеи на училищата и детските градини, концерти, празници.

- Ученици със специални образователни потребности са включени в секции по Проект "УСПЕХ" в общообразователните училища.

1. 3. Реализация на консултативна дейност

В длъжностните характеристики на всички педагози, съгласно чл. 12, т. 5 от Правилникът за дейността РЦПНОВДУСОП на МОН, са предвидени срещи и консултации с ученици, родители и учители, които се провеждат след изпълнението на задължителната норма за работа с деца.

Консултирането е дейност, която включва:

- Консултации с учители;

Естеството на работата изисква ежедневна координация и обвързаност между общообразователните учители и специалистите от РЦПНОВДУСОП- Търговище, обмен на информация, материали, методическа помощ, консултации.

През годината са осъществени следните консултативни дейности:

- Участие в организирани срещи с ръководството на училищата и детските градини за разясняване на тенденциите при работа с ученици със специални образователни потребности и запознаване с принципите и с организацията на интегрираното обучение и възпитание;

- Провеждане на съвместни консултации с ученици, родители и учители в детски градини и училища;

- Оказване на методическа помощ на работещите с интегрирани деца и ученици, участие в семинари, работни срещи, дискусии, презентации и др. в детските градини и училищата, където са сформирани екипи;

- Участие в работни срещи и дискусии как да се разработва Индивидуална образователна програма за всяко дете и всеки ученик;

- Участие в работни срещи с общообразователни учители, работещи с интегрирани ученици, за изготвянето на приложенията към индивидуалната им програма по съответния учебен предмет;

- Участие в работни срещи, на които учителите, преподаващи на ученици със СОП, бяха запознати с документите за системата на народната просвета, в които се регламентира начинът на оценяване по учебните предмети и вариантите за завършване на клас, етап или степен на образование за учениците със специални образователни потребности, които се обучават по индивидуални образователни програми и не са постигнали държавното образователно изискване за учебното съдържание;

- Участие в работни срещи с членовете на екипите за подпомагане на обучението и възпитанието на ученици със специални образователни потребности за разясняване на промените в изискванията на МОН за провеждането на НВО за IV и VII клас, в частта за учениците със СОП. На тези срещи бяха предоставени примерни:

- становища, които екипът трябва да изготви за всеки ученик от IV и VII клас със СОП относно участието му в Национално външното оценяване;

- примерни протоколи от заседания на екипите;

- примерни Доклади от председателите на екипите до директора на съответното училище относно участието на учениците от IV и VII клас със СОП в Националното външно оценяване.

Горепосочените работни срещи са отворени за участие на различни педагогически специалисти с интерес по темата, на тях е осигурено поле за дискусии по актуални въпроси, свързани с обучението и възпитанието на деца и ученици със СОП, и участниците ги намират за полезни и ползотворни за бъдещата дейност.

- Консултации с ученици;

Освен ежедневните, нерегламентирани в отделен график консултации с цел по-доброто обгрижване на учениците и удовлетворяване желанията на родителите, имаме следния регламентиран график за консултации в базите на РЦПНОВДУСОП - Търговище както следва:

Г Р А Ф И К

за консултации с децата и учениците
със специални образователни потребности и с техните родители
за периода от 15.09.2014г. до 15.06.2015г.

В сградата на РЦПНОВДУСОП - Търговище

7700 гр. Търговище, ул. "Кюстенджа" №89А, тел. 0601/64464

<http://rc-tg.ucoz.com>, e-mail: resursencentar_tg@abv.bg

Христо Тотев Христов - директор на сряда	15.00 - 16.00 часа
РЦПНОВДУСОП - Търговище петък	14.30 - 15.30 часа
Красимира Куцарова Тодорова - пом. директор по уч. дейност в РЦПНОВДУСОП - Търговище петък	12.30 - 14.30 часа
Мария Станчева Димитрова - логопед в РЦПНОВДУСОП - Търговище вторник	09.30 - 14.30 часа
петък	09.30 - 14.30 часа
Ивелина Данчева Георгиева - логопед в РЦПНОВДУСОП - Търговище понеделник	09.30 - 12.30 часа
сряда	09.30 - 12.30 часа
петък	09.30 - 12.30 часа
Росица Драгамирова Михайлова - психолог в РЦПНОВДУСОП - Търговище петък	08.30 - 14.30 часа
Татяна Николова Антонова - психолог в РЦПНОВДУСОП - Търговище от понеделник до петък	09.30 - 11.30 часа
Грета Георгиева Тошева - психолог в РЦПНОВДУСОП - Търговище понеделник	09.30 - 12.30 часа
четвъртък	09.30 - 12.30 часа
Пламен Колев Петков - слухово-речеви рехабилитатор в РЦПНОВДУСОП - Търговище понеделник	09.30 - 12.30 часа
петък	09.30 - 12.30 часа
Бисер Милчев Борисов - специален педагог в РЦПНОВДУСОП - Търговище вторник	09.30 - 14.30 часа
четвъртък	09.30 - 14.30 часа

В сградата на РЦПНОВДУСОП - Търговище - база Попово /бившето помощно училище/ гр.Попово, ул. "Отец Пайсий" № 5

Севдалина Пенчева Иванова - специален педагог в РЦПНОВДУСОП - Търговище петък	12.30 - 14.30 часа
Нели Петкова Недялкова - логопед в РЦПНОВДУСОП - Търговище четвъртък	08.30 - 14.30 часа
Ивелина Русева Русева - психолог в РЦПНОВДУСОП - Търговище петък	08.30 - 14.30 часа

В сградата на РЦПНОВДУСОП - Търговище - база Омуртаг /бившата сгр. на Инв. контрол/ гр.Омуртаг, ул. "Аспарух" № 2

Виолета Йорданова Тодорова - логопед в РЦПНОВДУСОП - Търговище	в сряда	08.30 - 14.30 часа
Росица Драгамирова Михайлова - психолог в РЦПНОВДУСОП - Търговище	в сряда	08.30 - 14.30 часа
Божидарка Йорданова Соколова - специален педагог в РЦПНОВДУСОП - Търговище	петък	12.30 - 14.30 часа

• Консултации с родители;

Интерес към консултациите проявяват най-вече родителите и учителите на ДУСОП с по-сериозни проблеми. Консултациите с тях имат съществен принос за подобряване на резултатите от обучението и развитието на децата. а работата с родителите е част от него. Броят на проведените консултации с родители на деца със специални образователни потребности е 627. Сред основните задачи в дейността с родителите е индивидуална работа по проблемите на взаимоотношенията с техните деца. През учебната година на родителите бе оказвана постоянна подкрепа и консултиране относно личностното, интелектуално и поведенческо развитие на децата им; кариерно развитие (социално и включване в общообразователна среда) на децата им; взаимоотношенията с училището/детската градина като институция. Много често се налага да се анализират медицинските сведения, които родителите са получили, да им се обясни ясно и точно патологията, последиците от нея и възможностите за ранно педагогическо въздействие. След това заедно с родителите се анализира поведение на детето и се изработва план за работа с него „Програма за работа у дома”. Програмата е предназначена за деца със специални образователни потребности и техните родители. Тя е етап от комплексна и дългосрочна работа с децата и има за цел да съдейства за придобиването на основни умения за социална интеграция с връстници и възрастни, да даде основни насоки и идеи за работа на родителите в семейна среда. По време на консултациите с родители специалистите от Ресурсния център онагледяват информацията в „Програма за работа у дома” и предлагат повече практически упражнения и съответни адаптирани методи и техники, чрез които самите родители да стимулират развитието на детето.

Тази форма на ранна намеса има за цел подкрепянето на детето в естествената му среда. Тя ще благоприятства желанието му за социална интеграция. Детето ще се чувства спокойно, уверено и готово при постъпване в общообразователна среда. Родителите извлякоха полза от нарасналия интерес и мотивация на техните деца, както и от успехите им.

1. 4. Реализация на координационна дейност

Координиращата дейност е ежедневие за специалистите от РЦПНОВДУСОП-Търговище. Без осъществяването и дейностите по интегрираното обучение на децата и учениците със специални образователни потребности са невъзможни. Координацията се осъществява на ниво училище, семейство, институции извън образователната система. В училищата и детските градини тя е свързана най-вече с координиращата дейност на ресурсните учители в осъществяването на специализираната подкрепа за провеждането на образователно-възпитателния и рехабилитационен процес, дейността на екипите за подпомагане на обучението и възпитанието на деца и ученици със специални образователни потребности и връзката между родителите.

РЦПНОВДУСОП-Търговище осъществи координиране на взаимодействието и партньорството за по-ефективно интегриране на децата и учениците със специални образователни потребности със следните институции и организации:

- МОН и РИО- Търговище
- Областна администрация и Координационен съвет за изпълнение, мониторинг и оценка на общинската стратегия за развитие на социалните услуги в област-Търговище
- Община Търговище и общините на територията на област Търговище

- Дирекция “Социално подпомагане“ и Екипа за извършване на социални оценки
- Отдел “Закрила на детето
- МВР и ДПС към МВР в градовете на обл. Търговище
- Общинските администрации
- МКБППМН – по общини
- Комплекс за социални услуги в обл. Търговище
- ДМСГД- Търговище
- Национална асоциация на ресурсните учители
- ОС - България
- Център за приобщаващо образование
- ЦРЧР
- Център за междуетнически диалог и толерантност “Амалипе”
- ЦОИДУЕМ
- Алтер Консулт
- Националната мрежа на децата
- БАЛИЗ
- „Сдружение на родителите на деца със синдром на Даун”
- Медии и др.

Реализираната координационна дейност имаше за цел популяризиране на интегрираното обучение и възпитание в областта, както и изясняване спецификата на интегрираното обучение и организацията на учебния процес. В тази връзка са проведени работни срещи и различни дейности.

На ниво Ресурсен център координацията се осъществява при провеждането на сбирки на методическите обединения, консултации, методическа помощ, на масови прояви с учители, родители, ученици и други организации- работни срещи, дискусии, семинари, практикуми, извънкласни и извънучилищни дейности с деца и ученици и др.

Методическото обединение на ресурсните учители в РЦПОВДУСОП- Търговище провеждаше сбирки, в които се обсъждат актуалните проблеми от областта на специалната педагогика, иновации, методики и добри практики в интеграционния процес и конкретните проблеми възникнали в процеса на работа, описани в т. VIII. Организационни, координиращи и методически дейности за въвеждаща и периодична квалификация на педагогическите кадри за работа с деца и ученици със специални образователни потребности

2. Анализ на дейността на педагозите на деца с езиково-говорни нарушения (логопедите)

Учителите на деца с езиково-говорни нарушения са обхванали 92 деца с такива проблеми. Тези специалисти участват активно в работата на Екипите за подпомагане на обучението и възпитанието в училищата и детските градини, а един от тях е и в Екип за комплексно педагогическо оценяване на Регионалния инспекторат по образование.

Учителите на деца с езиково-говорни нарушения са участвали в съставянето на логопедични статуси и на деца, които не са на ресурсно подпомагане и са консултирали техните родители.

В началото на учебната година, след проведена логопедична диагностика бяха сформирани логопедични групи съобразно вида, степента на говорния дефект, възрастовите и индивидуални особености на децата и учениците на територията на област Търговище в различни детски градини и училища.

Организация на дейността.

В началото на учебната година в индивидуалните образователни програми на децата и учениците бяха фиксирани дейностите, свързани с езиково-говорното им развитие.

Логопедичната работа се организира, както следва:

- Свален беше логопедичен статус на всяко дете или ученик в началото и края на учебната година;

- Изготвена беше логопедична карта за всяко дете от логопедичните групи;
- Изготвиха се тетрадки за обратна връзка с родителите на децата и учениците от логопедичните групи;
- Изготвен беше план-график за работа, съобразен със заетостта на децата и учениците в учебните заведения и утвърден от Директора на РЦПНОВДУСОП–Търговище;
- Изготвен беше график за консултации с родители и учители.

Консултативна дейност.

Консултативната дейност на педагозите на деца с езиково-говорни нарушения (логопедите) беше насочена към:

- Координацията на дейността с класните ръководители, учители, родители и запознаването им със спецификата на говорния дефект при всеки конкретен случай;
- Консултативно-диагностична работа с родителите;
- Даване на указания за всеки отделен случай съобразно вида и степента на комуникативното нарушение.

Терапевтична и корекционно-възпитателна работа.

През изминалата учебна година дейността на педагозите на деца с езиково-говорни нарушения (логопедите) беше насочена към обхващане на по-голям брой деца и ученици със СОП с цел стимулиране на психомоторното, когнитивното и езиково-говорното развитие. С децата и учениците се организираха индивидуални или групови сесии в ресурсните кабинети по учебните заведения и в оборудваните кабинети в базите на Ресурсния център в гр. Търговище, гр. Попово и гр. Омуртаг.

Като новост за тази учебна година при работата с децата с нарушен слух, с нарушение на способността за учене, със синдром на хиперактивност/дефицит на вниманието (ХАДВ) и с някои комуникативни нарушения се работеше с FM система за комуникация;

Приложението на FM-технологията в логопедичните терапии се проявява в:

- подобряване връзката между детето и терапевта, като това води до повишаване на ефективността от провежданата терапия;
- подобряване на речевите умения – фонация, артикулация, интонация, прозодика;
- развитие търпи слуховото внимание и способностите за развитие на речеви слух, речева памет и словесно-логическа памет;
- подобряват се езиковите умения на децата, повишава се тяхната саморегулация и се подобряват социалните умения, намаляват се проявите на повишена двигателна активност и се подобрява самоконтролът над поведението;
- постига се адекватно съотношение между възбудните и задръжните процеси, което води до по - добра адаптация в терапевтичния процес, целенасоченост и подобряване на учебните резултати;
- прилагането на системата по време на терапията повишава личностната мотивация и активността;
- повишаването на разбирането води до повишаване на самооценката и мотивацията за участие;
- повишава се степента на независимост и самостоятелност, което намалява бариерите пред включването и участието в комуникацията и повишава достъпа до образование като цяло;
- ефективността е голяма част от работата и при деца с дисфазия на развитието.

Друг нов акцент в работата на логопедите беше използването и прилагането на Speech Monitor за преодоляване нарушената плавност на устно изказване.

При деца и ученици с дисграфия и дислексия логопедичната работа бе свързана с:

- развитие на фонематичен слух;
- работа над звукопроизношението;
- звуков анализ и синтез;

- четене на думи с изучавания звук;
- попълване на пропуснат звук;
- съставяне на изречения.

Акцент в работата е преодоляване на аграматизма.

Процесът на речево формиране при деца и ученици с общо недоразвитие на речта преминава в условията на патологично състояние на ЦНС. Засегнати са редица аспекти на езиковата функция на речта - фонетичната, лексикална и граматичната.

Логопедичната работа при тези случаи беше насочена към:

- развитие на познавателната сфера;
- обогатяване на зрителните и слуховите възприятия;
- преодоляване на недостатъците в сферата на артикулационната моторика;
- развитие на фонематичен слух;
- развитие на общата моторика;
- развитие на фината моторика;
- работа с мозайка, низане, подреждане на кубчета по определена инструкция, цветове и форми;
- изграждане на графични умения и ориентация в рамките на листа.

Работата бе насочена към активизиране и стимулиране на речевото общуване. Проведоха се упражнения за звуков анализ на думи, писане на срички и думи, четене.

При деца и ученици с дизартрия и ринолалия се коригира звуковата страна на речта и компонентите на езика и говора, които са пострадали вторично – интонация, мелодика и темп. Работи се за обогатяване на активния речник.

При проведената работа се използва богат нагледен материал, както и лаптоп със съответен обучителен софтуер за максимално обогатяване на слуховото и зрително възприемане на съответното учебно съдържание.

Основни акценти в логопедичната работа са:

- Постановка на звукове и автоматизация в срички, думи, изречения, текст;
- Диференциране на звуковете;
- Дихателни и фонационни упражнения за формиране на правилно речево дишане;
- Двигателна терапия – артикулационна гимнастика (за устни и език) и упражнения за усъвършенстване на фината моторика;
- Езикова терапия – обогатяване на активния и пасивния речник;
- Провокиране на речева активност и комуникация:
 - ✓ формиране и усъвършенстване на уменията за устно изказване;
 - ✓ езикова терапия, свързана с писмения език.

В корекционната си работа логопедите използват и прилагат различни терапии, които са строго индивидуални за всяко дете или ученик. В часовете за индивидуална и групово логопедична работа използват методики и прийоми като: логоритмика, картинкова система за комуникация, Монтесори педагогика, Макатон, „Ремелка”, лаптоп като високотехнологично помощно средство. Същественото в използването на компютъра е комбинацията между визуална и звукова информация, която въздейства върху учениците и децата и стимулира техните зрително-пространствени представи.

През изминалата учебна година дейността на педагозите на деца с езиково-говорни нарушения беше организирана в методическо обединение. Специалистите повишиха своята методическата подготовка, бяха мотивирани да се саморазвиват и самоусъвършенстват. Разработени бяха презентации, които бяха представени пред педагозите от РЦ и общообразователни учители

В методическото обединение на логопедите към РЦПНОВДУСОП бяха включени осем колеги. На провежданите сбирки се обсъждат актуалните проблеми от областта на специалната педагогика, иновации, методики и добри практики в интеграционния процес и конкретните проблеми възникнали в процеса на работа и са описани в т. VIII. Организационни,

координиращи и методически дейности за въвеждаща и периодична квалификация на педагогическите кадри за работа с деца и ученици със специални образователни потребности

3. Анализ на дейността на рехабилитаторите на слуха и говора.

Рехабилитаторът на слуха и говора участва в работата на Екипите за подпомагане на обучението и възпитанието в училищата и детските градини, в които са интегрирани слухово затруднени деца и ученици. Участва и в Екип за комплексно педагогическо оценяване на Регионалния инспекторат по образование.

Организация на дейността. През учебната 2014-2015 година на ресурсно подпомагане по индивидуална образователна програма в РЦ-Търговище се обучават 12 деца и ученици с нарушения на слуха – 10 на територията на община Търговище, 1 в общ. Попово и 1 в общ. Омуртаг, от които 3 момичета и 9 момчета.

Едно от децата е в процес на подготовка за включване в общообразователна среда. Седем от децата посещават ДГ /II гр. – 1, III гр. – 5, ПГ – 1/, 1 е в основна степен начален етап /I кл./ и три са в основна степен прогимназиален етап /VI кл. – 1 и VIII кл. – 2/.

Водеща диагноза при едно от децата, посещаващо ДГ е „Вродена аномалия на нос, вродена цепнатина на устната и небцето”. Съпътстваща е „Surditas”. Две са слухопротезирани с кохлеарна имплантни системи, а седем ползват конвенционални слухови апарати. Останалите три са с диагноза „Surditas”, наследствена обремененост, и поради този факт родителите не считат за необходимо да слухопротезират децата си, въпреки положените усилия и разяснения в тази посока от екипа към съответните учебни заведения.

Обхванатите деца живеят на територията на:

- гр. Търговище – 6 /3 момичета и 3 момчета/;
- с. Руец, общ. Търговище – 1 /1 момче/;
- с. Голямо Ново, общ. Търговище – 3 /3 момчета/;
- гр. Попово – 1 /1 момче/;
- гр. Омуртаг – 1 /1 момче/.

На територията на областта с тях работи един слухово-речеви рехабилитатор.

Консултативна дейност. /деца, учители, родители/

Съпътстваща дейност през цялата учебна година беше консултирането на класни ръководители, учители по предмети, учители в ДГ и родители. Те бяха запознати със спецификата на говорния дефицит при децата и учениците с нарушен слух. Работата с родители се провеждаше под формата на срещи-разговори, връзка по телефон и чрез предоставяне на възможност за запознаване с постиженията на децата чрез техни творчески работи, тетрадки за връзка, изяви на организирани тържества и др. Консултативно-диагностична работа, проведена с родителите, беше насочена и към даване на подробни указания за работа в семейна среда за преодоляване на слуховия дефицит, комуникативното нарушение и практикуване на успешни техники и подходи за развитие уменията на детето или ученика за активна речева изява и участие в комуникативни ситуации.

Редовно е участието на Слухово-речеви рехабилитатор в педагогически съвети, заседания на екипите към ДГ, общообразователните училища, заседания на МО и работни срещи.

Терапевтична и корекционно-възпитателна работа.

В началото на учебната година екипите за подпомагане обучението и възпитанието на деца и ученици със СОП изготвиха на 8 от децата индивидуални образователни програми, съобразени с потенциалните способности и потребности на децата и учениците със слухов дефицит. През м. V 2015 г. беше изготвена още една индивидуална образователна програма на дете, което беше насочено за ресурсно подпомагане и подготовка за включване в общообразователна среда от ЕКПО през предходния месец.

Шест от децата и учениците получават ресурсно подпомагане в учебните заведения, където се обучават, с изключение на две от децата, които посещават ЦДГ «Зорница» с. Дралфа, филиал

с. Г. Ново, общ. Търговище, но занятията с тях се провеждат в оборудван кабинет в ОУ «Г. С. Раковски», с. Г. Ново.

С останалите деца и ученици се провежда корекционно-рехабилитационна работа в оборудван кабинет в РЦ – Търговище, както и групова такава, по утвърден график от директора на РЦ – Търговище, в зависимост от индивидуалните потребности и възможности на съответното дете.

При децата със слухови увреждания вторично страда формирането на езиково-говорни умения. Те много трудно развиват умения за устно общуване. Въпреки, че при почти всички се наблюдава остатъчен слух, способност за възприемане на реч не е развита, поради това те общуват невербално, като използват установени алтернативни средства за общуване:

- Сензорна азбука;
- Дактил;
- Изкуствено създадени знаци;
- Естествени жестове;
- Калкиращ жестов език;
- Разговорен жестов език.

Децата и учениците се подпомагат при постановка, корекция и диференциране на звуковете в БЕ, правилно речево дишане, формиране и развитие устойчива фонация, формиране на реч, правилно произношение на звуковете в различни позиции, реч и предметна дейност, както и по общообразователните предмети и образователни направления за съответната възрастова група. Проведена беше и разяснителна работа в рамките на учебното заведение, имаща за цел приемане на децата и учениците с увреден слух в средата на чуващите им връстници. Основна цел бе да се стимулира комуникативното развитие, да се помогне на децата с увреден слух да развият реч, да формират специфични умения за отчитане и разбиране речта на събеседника, въпреки слуховия дефицит.

Друга дейност беше насочена в посока детето с увреден слух да се чувства пълноценен член на колектива, да е удовлетворено от участието си в живота на групата и класа.

В рамките на проведените индивидуални и групови сесии се използваха FM системи.

Основни акценти в слухово-речевата работа са:

1. Формиране и обогатяване на слуховия опит и отдиференциране на речта от останалата звукова среда;
2. Развитие на устната реч и уменията за общуване на основа използване на остатъчния слух и индивидуалната звукоусилваща апаратура;
3. Развиване на слухово внимание и възприятие;
4. Развитие на уменията за мултисензорно възприемане и разбиране на устната реч;
5. Формиране на устойчиви навици за работа пред огледало и фронтална работа в рамките на класната стая;
6. Правилно произношение и постигане на самоконтрол над собствената реч;
7. Развиване на четивни и писмени умения;
8. Диагностика на разбираемостта на речта и състоянието на слуховите възприятия.

МО

В рамките на 2014-2015 учебна година слухово-речевият рехабилитатор в РЦ Търговище, като член на МО на логопедите в ресурсния център, участва активно в работата на МО и представи доклад на тема „Разбираемост на устната реч при деца със слухови нарушения от начален курс, интегрирани в масово общообразователно училище” през м. Януари 2015 г.

Обучения

През учебната 2014-2015 година слухово-речевият рехабилитатор в РЦ – Търговище взе участие във:

№	Вид	Продължител	Тема
---	-----	-------------	------

		НОСТ	
1	Семинар	25-26.11.2014 г.	„Интеграция на учениците със слухово-речеви нарушения в общообразователната среда”
2	Конференция	12-14.12.2014 г.	„Комуникативни и емоционално-поведенчески нарушения”
3	Международна конференция	13.12.2014 г.	„Приобщаващо образование – образованието на 21 век”
4	Квалификационен тренинг	15.12.2014 г.	„Учене чрез преживяване”
5	Конференция	20-21.03.2015 г.	• Сензорно двигателни потребности, свързани с развитието на децата със синдром на Даун /хранене, фина моторика, визуално-двигателно развитие и обработка, координация, развитие на уменията на ръцете, упражнения по време на изпълнение на рутинни ежедневни дейности/; • JUMP MATH – Запознаване с иновативна канадска система за преподаване на математика; • Естествено въздействащи стратегии. Техники за невербална комуникация /жестове и картинки/. Подобряване на орално-моторните умения. Артикулацията и яснотата на речта.
6	Обучителен семинар	01-02.04.2015 г.	„От нищо нещо – помощници в обучението на деца със СОП за развитие на фината моторика и сензорна стимулация”
7	Обучителен семинар	02-03.04.2015 г.	„Алтернативни системи за комуникация при работа с деца с разстройства от аутистичния спектър”
8	Обучителен курс	07.04.2015 г.	„Първа долекарска помощ на работното място”
9	Приложна конференция с британско участие	28-29.04.2015 г.	„Приобщаване в образованието – философия и практика”

4. Анализ на дейността на педагозите на деца с нарушено зрение.

В РЦПНОВДУСОП-Търговище няма педагог на деца с нарушено зрение. Причината за това е, че липсват специалисти и децата, с които работим са с по-леки нарушения и специалните педагози се справят с уголемен шрифт, лупи и др.

5. Анализ на дейността на психолозите.

Професионалната дейност на психолозите Татяна Антонова, Грета Тошева, Ивелина Русева, Росица Михайлова през учебната 2014/2015г. е свързана с диагностициране и консултиране на децата и учениците със СОП на територията на област Търговище.

Учебната година за екипа психолози започна с диагностика на когнитивните психични процеси и интелектуално равнище на учениците и децата със СОП. След обработка на резултатите бяха отразени в психологични доклади и индивидуални образователни програми,

съобразявайки се с индивидуалните им възможности, потенциали и ресурси, а бланките от тестове са приложени в архив на психологичната документация в РЦПНОВДУСОП.

Всяко новопостъпило дете бе обследвано обстойно и му бе изготвена необходимата документация.

Консултативна и терапевтична работа:

В работата си психолозите залагат много часове за развитието на когнитивните процеси, които чувствително страдат при децата и учениците със СОП. Усилията им са насочени да се постигнат по-добри резултати относно концентрацията и устойчивостта на вниманието им, да им се помогне да обогатят възприятията и представите си, да се подобрят вербалната и невербалната им памет, мисленето, въображението. Залагат и корекционна дейност, с която целят намаляването на агресивните прояви на децата и учениците със СОП в училище и детската градина с цел успешно интегриране в живота на класа, на групата и цялостната им социализация в обществото.

При всяка една от срещите си с децата отделят време да поговорят и за неща като: лична хигиена и външен вид, училищни задължения и отговорности, приобщаване и адаптиране към групата и класа. Една част от работата на психолозите е насочена към повишаване на емоционалната компетентност на децата и учениците със СОП. Работи се върху разпознаване,назоваване и контролиране на емоции. Това от своя страна води до подобряване на социализацията им.

Основни акценти в психологичната работа:

За поредна година се реализира успешната практика за работа в смесени групи с преобладаващо присъствие на деца със СОП. Тази година групите разшириха обхвата на деца и дейностите. Основната цел е подобряване на социалните умения на децата, което се отразява в подобрените комуникативни умения, уменията за себенаблюдение и себеконтрол, а от там и по-добрата адаптация на участниците в групите. Новост в тази ни дейност е музикотерапията и арттерапията.

Утвърждава се използването на иновативни невротренингови методи като АБУ (аудиовизуално увличане) и мозъчна стимулация с Биофийтбек. Новите методики използваха активно в работата си психолозите: И. Русева-12 деца, Т. Антонова-14 деца, Р. Михайлова- 3 деца.

Екипът психолози работи с по-големите ученици в сферата на тяхната мотивация да посещават училището и учебните занятия. Проведена е и корекционна дейност за изграждане на модел на поведение, съответстващ за тази институция и приемането на образованието като ценност.

Беше оказана подкрепа на всички ученици, които в рамките на учебната година по една или друга причина са сменили учебното заведение и средата си от съученици. Така бяха преодоляни проблемите, свързани с адаптацията в новата среда.

Екипите по места взаимодействияха ефективно и нямаше трудности при изпълнението на индивидуалните програми.

Следствие проведената терапевтична дейност от психолозите се наблюдава подобрена мотивация за учебна дейност и подобряване на общуването ученик-ученик, ученик-учител. Учениците придобиха увереност в собствените си възможности.

През учебната 2014-2015 г. психолозите работеха по утвърден график и в базите на РЦ в Търговище, Попово и Омуртаг.

През учебната 2014-2015 г. екипът от психолози участва в организирането и провеждането на мероприятия и програми, в които участваха деца и ученици със СОП.

Работа с родителите

През учебната 2014-2015 г. работата с родителите беше насочена към:

- Насоки и съвети, които улесняват работата на родителите в семейна среда;
- Периодично предоставяне на работни листи от заниманията, проведени с децата на техните родители за получаване на обратна връзка;

- Мотивиране на необходимостта от навременна логопедична и психологична помощ в Ресурсния център;

- Мотивиране на родителите техните деца редовно да посещават учебните занимания.

Необходимо е да се засили участието на родителите в дискусии, семинари, лекции и беседи по актуални проблеми, свързани с възможностите за професионалното образование, обучение и професионална реализация на интегрираните ученици.

Консултативна дейност

През учебната 2014-2015 г. консултативната дейност на психолозите беше насочена към:

- Консултации с ученици;
- Консултации с родители;
- Оказване на помощ при проблемни ситуации, възникнали в междуличностното общуване и общуването в групата, класа и училището.

Методическото обединение на психолозите в РЦПНОВДУСОП- Търговище провеждаше сбирки, в които се обсъждат актуалните проблеми от областта на специалната педагогика, иновации, методики и добри практики в интеграционния процес и конкретните проблеми възникнали в процеса на работа, описани в т. VIII. Организационни, координиращи и методически дейности за въвеждаща и периодична квалификация на педагогическите кадри за работа с деца и ученици със специални образователни потребности

IV. ИНФОРМАЦИЯ ЗА ИНТЕГРИРАНОТО ОБУЧЕНИЕ НА ДЕЦАТА И УЧЕНИЦИТЕ СЪС СПЕЦИАЛНИ ОБРАЗОВАТЕЛНИ ПОТРЕБНОСТИ – АНАЛИЗ И ОЦЕНКА

1. Обхват на ДУСОП от областта

Интегрирани деца и ученици от създаването на Ресурсен център за ПНОВДУСОП – Търговище до настоящата учебна година:

Интегриран и деца /ученици	2006/2007	2007/2008	2008/2009	2009/2010	2010/2011	2011/2012	2012/2013	2013/2014	2014/2015
В началото на уч. година	113	229	299	319	326	361	358	423	421
В края на уч. година	132	255	309	318	338	406	395	469	467

Започнахме 2014-2015 учебна година с 421 деца и ученици със специални образователни потребности, а я завършваме с 467. ДУСОП са разпределени в 43 групи за ресурсно подпомагане. В настоящия момент ресурсно подпомагане се осъществява в 30 училища, 24 ДГ и 8 филиала на ДГ, 1 ДМСГД, 2 ДЯ и на 13 деца, на които тепърва предстои да бъдат включени в образователна среда. Разпределението им в област Търговище е по следния начин:

Обхвата на деца със специални образователни потребности, които не са включени в детските градини и училищата:

№		Общ брой деца	От тях по видове СОП							Множество увреждания
			УИ	Увреден слух	Нарушено зрение	Езиково - говорни нарушения	Физически увреждания	Обучителни трудности	Нарушения на социалната адаптация	
1	Подг. за вкл.	5		1					1	3

	общообр. среда									
2	ДМСГД гр.Търговище	3								3
3	Детска ясла №2 гр. Търговище	1							1	
4	Детска ясла гр. Омуртаг	4				1			1	2

Обхвата на деца със специални образователни потребности, които са включени в детските градини на областта:

№	Общообразователни ДГ, в които са интегрирани децата	Общ брой деца	I гр.	II гр.	III гр.	IV гр.	От тях по видове СОП							
							УИ	Увре ден слух	Нару шено зрени е	Език ово- гово рни нару шен ия	Физи чески увреж дания	Обуч ителн и трудн ости	Наруш ения на социал ната адапта ция	Множ ество увреж дания
1	ЦДГ № 1" гр. Търговище	2				2	1					1		
2	ЦДГ № 2 гр. Търговище	11		4	4	3		1		7			2	1
3	ЦДГ № 3 гр. Търговище	6	2		2	2		1		3	1		1	
4	ЦДГ № 5 гр.Търговище	5	1	1		3				2	1		2	
5	ЦДГ № 6 гр. Търговище	2	1		1		1	1						
6	ЦДГ № 7 гр. Търговище	2			1	1				1			1	
7	ЦДГ № 8 гр. Търговище	2		2						2				
8	ЦДГ № 9 гр. Търговище	3	2			1	2			1				
9	ЦДГ № 9 гр. Т-ще фил. с. Лиляк	2				2	1			1				
10	ЦДГ № 11 фил. 4 гр. Търговище	3			1	2	1	1					1	
11	ЦДГ № 11 гр. Търговище фил. 10	7		1	2	4	1	1	1	2			2	
12	ЦДГ № 11 гр. Т-ще, фил. кв. «Въбел»	6	1	1	3	1	1			5				
13	ОДЗ гр.Търговище	2			2								2	
14	ЦДГ с. Макариополско	8		2	3	3	1			6			1	
15	ЦДГ с. Дралфа	1				1							1	
16	ЦДГ с. Дралфа фил. с. Г Ново	2		1	1			2						
17	ЦДГ № 1 Люляче	4		2	1	1				3			1	

18	ЦДГ № 1 фил. с.Зараево	3			1	2	2						1	
19	ЦДГ № 2 гр. Попово	2			1	1	1						1	
20	ЦДГ № 3 ” гр.Попово	1		1						1				
21	ЦДГ № 4 гр.Попово	1	1										1	
22	ЦДГ № 4 гр.Попово фил. с. Ковачевец	1			1								1	
23	ЦДГ № 4 ” гр.Попово фил. с. Глогинка	1				1						1		
24	ОДЗ № 5 гр.Попово	9	4	3		2	2				5	1	1	
25	ЦДГ № 6 гр.Попово	1				1	1							
26	ЦДГ гр. Опака	2				2	2							
27	ЦДГ №2 гр. Омуртаг	3			1	2					1	1	1	
28	ЦДГ с. Камбурово, общ. Омуртаг	3				3					1	1	1	
29	ЦДГ с. Веренци, общ. Омуртаг	1				1	1							
30	ЦДГ с. Врани кон, общ. Омуртаг	1			1								1	
31	ЦДГ гр. Антоново	2			1	1	1				1			
32	ЦДГ гр. Антоново фил. с. Изворово	1				1							1	
33	ПГ на I ОУ гр. Търговище	1					1						1	
	Общо:	101	12	18	27	44								

Обхвата на учениците със специални образователни потребности, които са включени в общообразователните училища на областта:

№	Училище , в което са интегрирани	Общ брой учени ци	I кл.	II кл.	III кл.	IV кл.	V кл.	VI кл.	VII кл.	VIII кл.	УИ	Ув ре де н сл ух	На ру ше но зре ни е	Ез ик ов о- гов ор ни на ру ше ни я	Физ иче ски увр ежд ани я	Обу чите лни труд ност и	Нар уше ния на соц иал ната ада птац ия	Мно жес тво увр ежд ани я
1	I ОУ гр. Търговище	19	5	3	6	1	1	1	1	1	2			1	1	14	2	
2	II ОУ гр. Търговище	28	2	5	6	5	5	4	1		17					9	2	
3	IV ОУ гр. Търговище	29	3	5	4	3	4	3	1	6	19			1		7	1	
4	II СОУ гр. Търговище	21	8	2	4		1	1	1	2	8			3	1	8	1	

5	ОУ с. Лиляк	9	1	3	3	1		1				1			7	1	
6	ОУ с. Руец	13	1		3	3	2		1	3	10	1			1	1	
7	ОУ с. Подгорица	7			2	2	1	1		1	4				3		
8	ОУ с. Надарево	8	1		1	1	1		2	2	3				4	1	
9	ОУ с.Макариополско	7	1	1		1	2		1	1	2		1		4		
10	ОУ с. Голямо Ново	23	1	3	7	2	2	3	5		17	1			5		
11	ОУ с. Дралфа	7	1	2	1		1	1	1		3		1		3		
12	ОУ "Н. Й. Вапцаров" гр. Попово	14	1	3	2	2		3	1	2	8		1		3	2	
13	ОУ"Л.Каравелов" гр.Попово	11		6	1		2		1	1	4	1	1		5		
14	Гимназия "Хр.Ботев" гр.Попово	1												1			
15	ОУ с. Ломци	7	1	1	2	1	1	1			3		2		1	1	
16	ОУ с.Садина	4		1		1		1	1		2		1			1	
17	ОУ с.Славяново общ. Попово	5					2	1	1	1	4					1	
18	ОУ с.Светлен	25	4	5	4	5	4		3		9				12	4	
19	ОУ с.Зараево	1		1							1						
20	СОУ гр. Опака	12		3	1	2	1	1	2	2	9				2	1	
21	ОУ с. Крепча	7	1			3		2		1	3				4		
22	ОУ с. Голямо градище	11		4		1		5	1		9				2		
23	I НУ гр. Омуртаг	16	3	6	6	1					1		1	2	10	2	
24	II НУ гр. Омуртаг	10	1	4	1	4					3				7		
25	Прогимназия гр. Омуртаг	13					6	5	2		8	1			4		
26	ОУ с. Камбурово	12	1	2	4		3	2			2		1		9		
27	ОУ с. Беломорци	10		2	2		3	2	1		4				6		
28	ОУ с. Обител	6				3	1	2							6		
29	ОУ с. Зелена морава	8		1	2		2	1		2	3				5		

30	СОУ гр. Антоново	9		2		1	1	2	1		4				5	1	
	Общо:	353	36	65	62	43	46	43	28	25							

Обхвата на учениците със специални образователни потребности, които се обучават в гимназиален етап на общообразователните училища на областта:

№	Училище, в което са интегрирани	Брой уч. в гимн. етап	I кл.	X кл.	XI кл.	XII кл.	УИ	Увреден слух	Нарушено зрение	Езиково-говорни нарушения	Физически увреждания	Обучителни трудности	Нарушения на социалната адаптация	Множество увреждания
1	II СОУ гр. Търговище	2	1		1		1					1		
2	Гимназия "Хр.Ботев" гр.Попово	1				1					1			
3	СОУ гр. Антоново	2				2	1					1		
	Общо:	5	1	0	1	3								

Обхвата на ДУСОП по етапи на обучение е следния:

ДМСГД	3	I гр.	12	I кл.	36	V кл.	46	IX кл.	1
Детска ясла	5	II гр.	18	II кл.	65	VI кл.	43	X кл.	-
Подг. за вкл. в обр. среда	5	III гр.	27	III кл.	62	VII кл.	28	XI кл.	1
		ПГ	44	IV кл.	43	VIII кл.	25	XII кл.	3
Общо:	13		101		206		142		5

Обхвата на децата и учениците по видове СОП:

Увреден слух	Нарушено зрение	Физически увреждания	Умствена изостаналост	Множество увреждания	Специфични обучителни трудности	Езиково-говорни нарушения	Нарушения на социалната адаптация
12	5	10	181	9	148	54	48

2. Движение на децата и учениците със СОП

Общ брой на децата и учениците в началото на учебната година: 421

Насочени от ЕКПО през учебната година: 104

Придошли от други области: 3

С прекратено през учебната година ресурсно подпомагане: 61, от които 9 преместени в друго училище извън областта, 2 по социални причини напуснали училище и неподлежащи, 12 заминали за чужбина и 22 изведени и 16 отказали се от ресурсно подпомагане.

Общ брой на децата и учениците в края на учебната година: 467

V. АНАЛИЗ НА ДЕЙНОСТТА НА ЕКИПИТЕ ЗА ПОДПОМАГАНЕ ОБУЧЕНИЕТО И ВЪЗПИТАНИЕТО НА ДЕЦА И УЧЕНИЦИ СЪС СПЕЦИАЛНИ ОБРАЗОВАТЕЛНИ ПОТРЕБНОСТИ В ОБЩООБРАЗОВАТЕЛНИТЕ УЧИЛИЩА И В ДЕТСКИТЕ ГРАДИНИ

През учебната 2014-2015 г. със заповед на директорите на общообразователните училища/ детски градини, съгласно чл.28 ал.6 и ал.7; чл. 37 ал.3 и ал.5; чл.111 ал.8 от ППЗНП; чл. 26, ал.1 и ал.2 от Наредба № 1/23.01.09г. за обучението на деца и ученици със специални образователни потребности и/или с хронични заболявания бяха сформирани 65 екипа за подпомагане обучението и възпитанието на деца и ученици със специални образователни потребности. В техния състав активно участваха ресурсните учители, учителите на деца с езиково-говорни нарушения, психолозите и слухово-речеви рехабилитатор на деца с увреден слух.

1. Основни цели и задачи на екипите:

- Провеждане на държавната политика за обучение и възпитание на деца и ученици със специални образователни потребности;
- Включването на децата и учениците със специални образователни потребности, независимо от вида и степента на увреждането им в учебния процес на училището;
- Ранно въздействие и интегриране на деца със специални образователни потребности;
- Промяна на нагласите в обществото в подкрепа на интегрираното обучение;
- Осигуряване на качествен образователно-възпитателен процес на интегрираните деца и ученици;
- Успешно интегриране на децата и учениците със специални образователни потребности;
- Социална интеграция на децата и учениците със специални образователни потребности;
- Подкрепа на децата и учениците със специални образователни потребности и техните семейства;
- Привличане на родителите за по-активно участие в училищния живот, съпричастност и ангажираност към училищните проблеми и тези на детската градина;
- Координиране на взаимодействието на РЦПНОВДУСОП-Търговище с РИО-Търговище, учебните заведения, органите на местното самоуправление, отделите „Закрила на детето”, регионалните институции и неправителствените организации за по-ефективно интегриране на учениците със специални образователни потребности.
- След постъпването на дете или ученик със специални образователни потребности в училище или детска градина се извършва комплексно педагогическо оценяване.
- Оценяването на децата и учениците със специални образователни потребности се извършва съгласно количествени и качествени показатели, установени чрез формални и неформални процедури.
- Екипът за подпомагане на обучението и възпитанието на деца и ученици със СОП има следните функции:
 - осигурява необходимите дидактически и тестови материали за комплексното педагогическо оценяване в специално обзаведена за целта стая (ресурсен кабинет);
 - проучва документите на насочените от Екипа за комплексно педагогическо оценяване към регионалния инспекторат по образованието на деца и ученици;
 - определя и изисква допълнителни документи при необходимост;
 - провежда оценяването на образователните потребности, като всеки от членовете на Екипа работи индивидуално и изготвя писмен доклад-становище за всяко дете и всеки ученик, който се представя на председателя на Екипа след приключване на оценяването;
 - след изготвянето на доклад-становището си попълва карта за оценката за всяко дете и всеки ученик на съвместно заседание с всички членове на Екипа. Към картата се прилагат писмените доклади-становища на членовете на екипа;
 - разработва в началото на учебната година индивидуални образователни програми за съответната учебна година съвместно с учителите на съответния клас или група, с

класния ръководител в училището, с възпитателя на група, с психолога, със слухово-речевия рехабилитатор, с логопеда, с ресурсния учител, с родителя, настойника или попечителя и със специалиста, определен от директора на специализираната институция за деца.

- Екипът в училището запознава срещу подпис родителите/настойниците на учениците със СОП с чл.41 ал.5, чл.42 ал.2, чл.46 ал.2, чл.48 ал.3, чл. 56, ал.3 и ал.4, чл.111 ал.7 и ал.8 от Правилник за прилагане на Закона за народната просвета, чл. 7. ал.6 и ал.8 от Наредба № 3 от 15.04.2003 г. за системата за оценявания, чл. 8. ал.2 от Наредба № 1 от 23 януари 2009 г. за обучението на деца и ученици със специални образователни потребности и/или с хронични заболявания и чл.43 ал.1 и чл.46 и ал. 1 от Наредба № 4 от 16.IV.2003 г за документите за системата на народната просвета, в които се регламентира начинът на оценяване по учебните предмети и вариантите за завършване на клас, етап или степен на образование за учениците със специални образователни потребности, които се обучават по индивидуални образователни програми и не са постигнали държавното образователно изискване за учебното съдържание.

- проследява динамиката в развитието на детето или ученика и изпълнението на индивидуалната образователна програма в края на всеки учебен срок, всяко полугодие и изготвя писмен доклад до директора на детската градина или училището за резултатите от обучението и възпитанието;

- внася промени в индивидуалната образователна програма на детето или ученика в зависимост от резултатите от оценяването в процеса на обучението и динамиката в развитието му;

- представя чрез директора на детската градина или училището на Екипа за комплексно педагогическо оценяване към Регионалния инспекторат по образованието списък с приетите деца или ученици за всяка учебна година за интегрирано обучение, както и писмен доклад за дейността си в края на всеки учебен срок или полугодие;

- извършва консултативна дейност с всички деца или ученици в класа или групата, в който са интегрирани деца или ученици със специални образователни потребности;

- извършва консултативна дейност с родителите, настойниците, попечителите или директорите на специализираните институции за деца и ученици както и с учителите;

- извършва въз основа на получена информация от учителите комплексно педагогическо оценяване на други деца или ученици, които изостават в обучението си, след получено писмено съгласие на родителите, настойниците, попечителите или директорите на специализираните институции за деца;

- в случаите, в които родителите, настойниците, попечителите или директорите на специализираните институции не представят писмено съгласие за оценяване на детето или ученик с цел осигуряване на психолого-педагогическа подкрепа, екипът изпраща чрез директора на училището или детската градина уведомително писмо до съответния отдел за закрила на детето за осигуряване спазването на най-добрия интерес на детето или ученика.

- Всеки екип работи целогодишно по график, приет с решение на педагогическия съвет и утвърден от директора на училището или детската градина;

- заседанията на екипа са редовни, когато присъстват всички членове;

- решенията се взимат с пълно мнозинство и се описват в протоколи.

2. Дейности за реализация на поставените цели:

- изработване на годишен план за дейността на Екипа за подпомагане на обучението и възпитанието на деца и ученици със специални образователни потребности;

- привличане на учителската и родителската общности за активно участие в решаването на проблемите, свързани с интегрираното обучение и възпитание на деца и ученици със специални образователни потребности;

- утвърди се ранната педагогическа, слухово-речева, логопедична и психологична диагностика и рехабилитация на деца и ученици със специални образователни потребности;

- запознати бяха учителите и родителите на децата и учениците със специални образователни потребности с принципите и с организацията на интегрираното обучение и възпитание;
- извършено беше консултиране на учителите и родителите за усвояването на различни форми и техники на работа с деца и ученици със специални образователни потребности;
- извършена беше оценка на образователните потребности на децата и учениците със специални образователни потребности;
- разработени бяха индивидуални образователни програми на интегрираните деца и ученици;
- родителите / настойниците на учениците със специални образователни потребности бяха запознати с документите за системата на народната просвета, в които се регламентира начинът на оценяване по учебните предмети и вариантите за завършване на клас, етап или степен на образование за учениците със специални образователни потребности, които се обучават по индивидуални образователни програми и не са постигнали държавното образователно изискване за учебното съдържание;
- осъществени бяха консултативна, диагностична, корекционно-възпитателна, и др. дейности, насочени към коригиране и компенсиране на съответните увреждания и нарушения, затруднения и стимулиране на развитието на децата и учениците;
- извършено беше консултиране на учениците със специални образователни потребности и техните родители за възможностите за професионално образование и обучение и професионална реализация/ за учениците, които завършват VIII клас, но не достигат ДООИ;
- популяризирано беше интегрираното обучение.

Екипите за подпомагане обучението и възпитанието на деца и ученици със специални образователни потребности в училищата и детските градини са изготвили писмен Доклад - анализи за резултатите от интегрираното обучение в края на всеки учебен срок, които са изпратени до председателя на ЕКПО към РИО и до директора на Ресурсния център.

2.1 Проведени екипни заседания.

Екипите работят целогодишно по график, приет с решение на педагогическия съвет и утвърден от директора на училището или детската градина. Заседанията им са редовни, когато присъстват всички членове. Решенията се взимат с пълно мнозинство и се описват в протоколи. През учебната 2014-2015г са проведени 309 екипни срещи, описани в протоколи.

2.2 Диагностична дейност.

След постъпването на дете или ученик със специални образователни потребности в училище или детска градина се извършва комплексно педагогическо оценяване. Диагностиката на децата и учениците със специални образователни потребности се провежда и в началото на всяка учебна година на базата на специализирани тестове от логопеди и психолози, входни нива от преподавателите и ресурсните учители и наблюдения. Всеки от членовете на екипа работи индивидуално и изготвя писмен доклад-становище за всяко дете и всеки ученик със специални образователни потребности, който се представя на председателя на екипа след приключване на оценяването. Попълва се карта за оценка за всяко дете и всеки ученик на съвместно заседание с всички членове на екипа. Към картата се прилагат писмените доклади-становища на членовете на екипа. В началото на учебната 2014-2015 учебна година през месец септември беше извършена диагностика на 447 деца и ученици със специални образователни потребности.

Диагностика на децата и учениците със специални образователни потребности се провежда през цялата учебната 2014-2015 година.

При постъпване и насочване на нови деца и ученици със специални образователни потребности за ресурсно подпомагане, екипът провежда диагностична дейност, изготвя карта за оценка за всяко дете и всеки ученик и всеки от членовете на екипа прилага писмен доклад-становище от проведеното оценяване.

Период на оценяване на	Брой проведени	Затруднения СОП и/или диагноза
---------------------------	-------------------	-----------------------------------

деца и ученици със СОП	оценявания и диагностицирани деца и ученици със СОП	
Септември 2014г.	28	Специфични разстройства на училищните умения -9 Двустранна невросензорна загуба на слуха-1 Разстройства на развитието на речта и езика -4 Дислексия на развитието- 1 Ранен детски аутизъм-1 Множество увлечения-3 Хиперкинетично разстройство-2 ДЦП-1 ЛУИ-5 УУИ-1
Ноември 2014г.	34	Разстройства на експресивната и импресивната реч -8 Умствена изостаналост-1 Хиперкинетично разстройство-2 Атипичен аутизъм-1 Значително нарушение на поведението изискващо грижа и лечение-3 Специфични разстройства на училищните умения-19
Март 2015г.	37	Специфични разстройства в развитието на училищните умения -16 Значително нарушение на поведението изискващо грижа и лечение-2 Смесени специфични разстройства в психичното развитие-1 Хиперкинетично разстройство-4 Двустранна невросензорна загуба на слуха-1 Генерализирани разстройства в развитието - Атипичен Аутизъм-2 Разстройство на психологичното развитие-1 Разстройство в развитието на речта и езика-1 Разстройства на експресивната реч – 1 Дислексия на развитието, нарушени умения на четенето и писането-1 Детска хемиплегия. Синдром на Денди Уокър-1 Психогенна кашлица-1 ЛУИ-2 УУИ-1 ДЦП-2
Май 2015г.	5	Разстройство на експресивната реч-1 Хиперкинетично разстройство на поведението-2 Специфични разстройства в развитието на училищните умения- 1 ЛУИ-1

3. Преглед на напредъка на децата

През цялата учебна година се следи развитието на децата и учениците, напредъка им и изпълнението на индивидуалната образователна програма. В края на всеки учебен срок/всяко полугодие се изготвя писмен доклад за всяко дете/ученик, който проследява динамиката в развитието и резултатите от обучението и възпитанието. Постигнати ли са заложените цели и

задачи от индивидуалната образователна програма. Отчитайки напредъка или регреса на децата и учениците се коригира и индивидуалната образователна програма, тематичното разпределение /Приложение/ и начина на оценяване. През учебната година на заседанията на екипите са проведени 264 екипни обсъждания за напредъка на децата. Направени са корекции в индивидуалните програми, а 22 от децата и учениците са изведени от ресурсно подпомагане.

В края на учебната година общият брой на интегрираните ученици в общообразователните училища е 353. Учениците, достигнали ДООИ за съответния клас, са 93, трима от тях ще се явяват на поправителен изпит по един учебен предмет, а тези, които не са достигнали ДООИ и по част от предметите са оценени с качествен показател са 260.

- Обобщено представяне на мнения на деца и родители относно подкрепата в конкретното училище

Мнението на родителите и децата със специални образователни потребности като цяло са положителни. В доклад-анализите за дейността си екипите отбелязват, че общуването със заинтересованите родители е ежедневно и ползотворно. Една от предпоставките за сътрудничество от страна на родителите е откровеността. Още от първата среща със специалистите от екипа те трябва да знаят всички условия на интегрираното обучение без неясноти. По време на консултирането им не се прикриват евентуалните отрицателни последици. Има родители, които са склонни да приемат новото и които съдействат на педагозите. Голяма част от родителите следят постиженията на децата си, участват в дейността на екипите и им сътрудничат. Спазват препоръките на учителите и специалистите от Ресурсния център, участват активно в изготвянето на индивидуалните образователни програми и определянето на формите за самоподготовка на детето въкъщи, участват в обмен на литература, опит и материали. Има и такива родители, които не се интересуват от работата с децата им. С тях трудно се осъществява връзка и се налага честото посещение на домовете им от ресурсен учител, класен ръководител, а понякога и от социален работник.

В края на учебната година по традиция за част от децата и учениците беше организирана лятна работа, а след приключването и специалистите от центъра изработиха „Домашни програми“, които предоставиха на родителите. Целта и е да се стимулират познавателните умения, да се развие речта и говора, да се осъществяват дейности, които да мотивират децата и не на последно място, съвети към родителите. Онези родители, които през миналите учебни години са работили по домашната програма, сами изявиха желание да им бъде изготвена такава за новия летен период.

- Обобщено представяне на резултати от прегледа на напредъка на деца и ученици

Опитът от работата ни е научил, че резултатите от напредъка на деца и ученици със СОП е доста разнороден. При някои успехите са повод за гордост, при други не. С голямата част от тях ние отчитаме сериозен успех и изпълнение на индивидуалните програми, но при много от децата в оценяването, което се извършва през началото на следващата учебна година, се наблюдава регрес.

4. Описание на проблемите, силните и слабите страни и решенията на екипната работа в конкретната детска градина или училище.

Екипите често пъти работят формално и формално попълват необходимите документи, без да се отчита реалното състояние на детето и ученика. Заинтересоваността и компетентността на общообразователните педагози не е на необходимото ниво. По училищата и детските градини липсват психолози и логопеди. Документация и организация по дейността на екипите се води от ресурсните специалисти.

5. Методическо подпомагане на екипите в детските градини и училищата.

Методическата помощ, която оказват специалистите от Ресурсния център в детските градини и училища, е ежедневна. Във всяко от училищата и детските градини на територията на област Търговище, в които са интегрирани и се подпомагат ресурсно деца и ученици, има сформирани екипи. Част от членовете са от специалистите на РЦПОВДУСОП-Търговище, които са координатори и активни участници в дейността им.

Естеството на работата изисква ежедневна координация и обвързаност между общообразователни учители, родители и специалисти, обмен на информация, материали, методическа помощ, консултации.

През годината ръководството и специалистите на Ресурсен център - Търговище осъществиха следните дейности:

- Участие в организирани срещи с ръководството на училищата и детските градини за разясняване на тенденциите при работа с ученици със специални образователни потребности и запознаване с принципите и с организацията на интегрираното обучение и възпитание;
- Провеждане на консултации с ученици, родители и учители в детски градини и училища;
- Оказване на методическа помощ на работещите с интегрирани деца и ученици, участие в семинари, работни срещи, дискусии, презентации и др. в детските градини и училищата, където са сформирани екипи;
- Участие в работни срещи и дискусии как да се разработва Индивидуална образователна програма за всяко дете и всеки ученик;
- Участие в работни срещи с общообразователни учители, работещи с интегрирани ученици, за изготвянето на приложенията към индивидуалната им програма по съответния учебен предмет;
- Участие в работни срещи, на които учителите, преподаващи на ученици със СОП, бяха запознати с документите за системата на народната просвета, в които се регламентира начинът на оценяване по учебните предмети и вариантите за завършване на клас, етап или степен на образование за учениците със специални образователни потребности, които се обучават по индивидуални образователни програми и не са постигнали държавното образователно изискване за учебното съдържание;
- Участие в работни срещи с членовете на екипите за подпомагане на обучението и възпитанието на ученици със специални образователни потребности за разясняване на промените в изискванията на МОН за провеждането на НВО за IV и VII клас, в частта за учениците със СОП. На тези срещи бяха предоставени примерни:
 - становища, които екипът трябва да изготви за всеки ученик от IV и VII клас със СОП относно участието му в Националното външно оценяване;
 - примерни протоколи от заседания на екипите;
 - примерни Доклади от председателите на екипите до директора на съответното училище относно участието на учениците от IV и VII клас със СОП в Националното външно оценяване.

VI. РАБОТА С ОБКРЪЖЕНИЕТО НА ДЕЦАТА И УЧЕНИЦИТЕ

Работата ни с обкръжението на децата и учениците със СОП включва работата на специалистите с останалите деца и ученици, с общообразователните педагози, с родителите на децата и учениците със СОП, с останалите родители и др. Тя се включва в ежедневните дейности на специалистите от Центъра и мероприятията, описани в точки V.2, V.5, VII, IX и X.

VII. АНАЛИЗ НА РАБОТАТА С РОДИТЕЛИТЕ

Един от приоритетите на РЦПНОВДУСОП- Търговище е работата с родители. Целта ни е да ги подпомогнем да вземат отговорни решения, да уважават ценностите и правата на своите деца.

През настоящата учебна година родителската общност активно участва в решаването на проблеми, свързани с интегрираното обучение и възпитание на децата и учениците със специални образователни потребности. При наличие на проблеми с поведението на детето, се обсъждаха и изработваха стратегии за съвместна работа и единни изисквания.

Консултирането е дейност от всекидневието на специалистите, а работата с родителите е част от него. Броят на проведените консултации с родители на деца със специални образователни потребности е 627. Сред основните задачи в дейността с родителите е индивидуална работа по проблемите на взаимоотношенията с техните деца. През учебната година на родителите бе оказвана постоянна психологическа подкрепа.

Една от основните теми, която често се дискутира е „Как поведението на родителите може да повиши независимостта на техните деца и подобри и мотивира социалното им адаптиране.” В многобройните срещи родителите споделяха своите основни грижи и очаквания по отношение на интегрирането на децата им в общообразователна среда. Това ни провокира да осъществим една от дълго обмисляните и дискутирани идеи, свързани с ранното педагогическо въздействие на децата със СОП. Все по-ранното въздействие показва реални възможности за интеграция, улеснявайки значително както достъпа до информация, така и общуването между децата. Все повече родителите ни потърсиха с молба за по-подробна информация как да занимават децата си у дома, така че да бъдат максимално полезни за развитието им преди да са постъпили в детска ясла или детска градина. И през тази учебна година работим с деца по „Подготовка за включване на деца със СОП в общообразователна среда.” Основните ни задачи в работата с родителите се състояха в следните четири дейности: информиране, адаптиране, подпомагане и съветване. В началото работата на екипа от специалисти се състоеше в правилното информиране на родителите за принципите и организацията на интегрираното обучение и възпитание.

Индивидуалната работа с родителите беше насочена и към консултиране относно личностното, интелектуално и поведенческо развитие на децата им; кариерното развитие (социално и включване в общообразователна среда) на децата им; взаимоотношенията с училището/детската градина като институция. Много често се налага да се анализират медицинските сведения, които родителите са получили, да им се обясни ясно и точно патологията, последиците от нея и възможностите за ранно педагогическо въздействие. След това заедно с родителите се анализира поведение на детето и се изработва план за работа с него „Програма за работа у дома”. Програмата е предназначена за деца със специални образователни потребности и техните родители. Тя е етап от комплексна и дългосрочна работа с децата и има за цел да съдейства за придобиването на основни умения за социална интеграция с връстници и възрастни, да даде основни насоки и идеи за работа на родителите в семейна среда. По време на консултациите с родители специалистите от Ресурсният център онагледяват информацията в „Програма за работа у дома” и предлагат повече практически упражнения и съответни адаптирани методи и техники, чрез които самите родители да стимулират развитието на детето.

Тази форма на ранна намеса има за цел подкрепянето на детето в естествената му среда. Тя ще благоприятства желанието му за социална интеграция. Детето ще се чувства спокойно, уверено и готово при постъпване в общообразователна среда. Родителите извлякоха полза от нарасналия интерес и мотивация на техните деца, както и от успехите им.

Голяма част от тях следят постиженията на децата си и сътрудничат, спазвайки препоръките на класните ръководители, ресурсните учители и специалистите от центъра. Участват активно в изготвянето на индивидуалните програми и определянето на формите за самоподготовка на детето вкъщи, участват в обмен на литература, опит и материали. Но има и такива, които не се интересуват от работата с децата им. С тях трудно се осъществява връзка и се налага честото посещение на домовете им от ресурсен учител, класен ръководител.

Родителите, които желаят, участват в организираните от Ресурсният център прояви, свързани със социализацията на децата им. Често те са едни от най-дейните ни помощници и участници заедно с децата си.

- Родителите и децата усетиха празничната атмосфера на проведеното тържество по случай 3 декември. Ресурсен център-Търговище организира дейности, свързани с Международен ден на хората с увреждания. В базата на центъра в гр. Търговище през деня беше организиран празник за децата и „Вечер на отворените врати „ за родители, учители и общественост. За събитието бяха изработени информационни материали. В базата на Ресурсният център в гр. Попово беше организиран празник под надслов ”Специален ден за нашите неповторими деца”. На събитието присъстваха деца и родители.
- Родителите и децата усетиха празничната атмосфера на проведените тържества по случай предстоящите коледни празници. В базите на Ресурсен център-Търговище изнесоха представления.

- Родителите и децата усетиха празничната атмосфера на проведеното през януари тържество по случай празника Бабин ден, където най-щастливи бяха бабите.
- За поредна година през февруари в базите на Ресурсният център в гр.Търговище, гр. Попово и гр.Омуртаг бяха организирани ”Забавни срещи с деца и родители” и мартенска работилничка „И ние можем”.
- В различните дейности, свързани с отбелязване на Международния ден на хората със Синдром на Даун 21 март родителите бяха дейни помощници и активни участници.
- Съпричастността и инициативата на родителите отново донесе много радост на децата, които участваха в организирани в гр.Търговище, в гр. Попово и в гр. Омуртаг забавни работилнички, в които малки и големи шариха яйца.

На проведени родителски срещи през учебната година на вниманието на родителите бяха предложени материали, насоки и съвети, които улесняват общуването с децата им в семейна среда. Направени бяха препоръки от специалистите от центъра, как да се осъществява „Домашна програма”. Тя се предоставя на родителите за поредна година и цели да стимулира познавателните умения, да развие речта и говора на децата, а съветите към родителите в нея им помогат да мотивират децата си, за да осъществяват дейности, допринасящи за тяхното развитие. В бъдеще работата с родителите ще продължава, като ще бъдат проучени и анализирани проблеми, свързани със социалната интеграция на децата със специални образователни потребности.

Традиционно през учебната година бяха консултирани и бе оказана психологическа подкрепа и на родителите на деца и ученици без специални образователни потребности. Броят на проведените с тях консултации е 32. Част от тях бяха на родители на ученици включени в групите за социални умения, сформирани в областта. Целта ни бе да ги подпомогнем да вземат отговорни решения, да уважават ценностите и правата на децата.

VIII. ОРГАНИЗАЦИОННИ, КООРДИНИРАЩИ И МЕТОДИЧЕСКИ ДЕЙНОСТИ ЗА ОСЪЩЕСТВЯВАНЕ НА ВЪВЕЖДАЩА И ПЕРИОДИЧНА КВАЛИФИКАЦИЯ НА ПЕДАГОГИЧЕСКИТЕ КАДРИ ЗА РАБОТА С ДЕЦА И УЧЕНИЦИ СЪС СПЕЦИАЛНИ ОБРАЗОВАТЕЛНИ ПОТРЕБНОСТИ – АНАЛИЗ И ОЦЕНКА

1. Повишаване квалификацията на педагогическите кадри

В РЦПНОВДУСОП- Търговище има механизъм и правила за участие в квалификационни дейности. Повишаването на квалификацията е етап от непрекъснатата подготовка, в който чрез различни форми на следдипломно обучение се подпомага пълноценната професионална реализация на педагогическите и непедагогическите кадри.

Ресурсен център за подпомагане на интегрираното обучение и възпитание на деца и ученици със специални образователни потребности – Търговище създава условия на педагогическите и непедагогическите кадри да повишават професионалната си квалификация в организирани форми на обучение и чрез самостоятелна подготовка.

Педагогическият и непедагогически персонал имат право на участие в квалификационни форми на професионално развитие, израстване и изяви.

Квалификационната дейност в Ресурсният център се осъществява въз основа на: Наредба № 5 за условията за повишаване на квалификацията на педагогическите кадри, Закон за народната просвета, Правилник за прилагане на Закона за народната просвета, Кодекс на труда, Плана за квалификационна дейност на Ресурсният център, Препоръки на РИО и /или ръководството, Колективен трудов договор – чл.32.

През годината специалисти от ресурсният център са преминали през следните обучения:

- От 2 до 3 септември 2014 г. в Ресурсният център се проведе интерактивно обучение на

тема: "Работа с деца с комуникативни нарушения и подходи за работа с техните семейства" с лектор: Светлана Благоева. В обучението се включиха всички педагогически специалисти.

- На 27 октомври 2014 г. в гр. Търговище пом. директорът и четирима психолози взеха участие в обучителен семинар организиран от РИО-Търговище на тема: „Управление на гнева и агресивното поведение при децата” с водещ: доц. д-р Пепа Митева от Център за съвременно образование, гр. София.

- На 28 октомври 2014г. директорът участва в обучителен семинар организиран от РИО-Търговище на тема: "СТРЕС-мениджмънт /техники за минимизиране на стреса и професионалното прегаряне в работната среда" с водещ: доц. д-р Пепа Митева от Център за съвременно образование, гр. София.

- На 21 ноември 2014г. в гр. Търговище, директорът взе участие в обучителен семинар на тема: "Разпознаване на риска в образователната институция. Основни фактори на влияние върху риска. Координационен механизъм за взаимодействие" с лектор: Представител на ДАЗД/Експерт Дирекция "Достъп до образование и подкрепа на развитието" МОН.

- От 25 до 26 октомври 2014г. четирима логопеди и един слухово-речеви рехабилитатор взеха участие в обучителен семинар организиран от НАРУ и Ресурсен център- Пазарджик за слухово-речеви рехабилитатори и логопеди на тема: „Интеграция на учениците със слухово-речеви нарушения в общообразователната среда“ с лектори: доц. Неда Балканска от СУ "Климент Охридски", гл.ас. Анна Трошева.

- На 1 декември 2014г в Ресурсен център-Търговище се проведе обучителен курс за общообразователни учители, педагогически специалисти и ресурсни учители организиран от РИО-Търговище на тема: "Дислексия и специфични нарушения на ученето" с лектор: гл. ас. д-р Диана Игнатова, СУ от Център за съвременно образование гр. София. В него взеха участие един психолог и четирима ресурсни учители.

- На 4 декември 2014г. директора и един ресурсен учител взеха участие в работна среща организирана от НАРУ-България на тема: „Проект на закон за предучилищното и училищното образование-мястото на децата и учениците със специални образователни потребности“.

- От 10 до 12 декември 2014г. директора и пом. директора взеха участие в практически семинар организиран от РИО-Търговище и проведен в гр. Велико Търново на тема: "Организационна култура на училищната институция".

- От 12 до 14 декември директор, пом. директор, слухово-речеви рехабилитатор, един ресурсен учител, един психолог и четирима логопеди участваха в организираната от Департамент „Здравеопазване и социална работа“ при Нов Български Университет, „Център за терапия на комуникативни и емоционално-поведенчески нарушения в детска възраст“ в партньорство с Държавен логопедичен център – София, научна конференция с международно участие на тема: "Комуникативни и емоционално-поведенчески нарушения".

- На 13 декември 2014 г. в аулата на Софийски университет директор, пом. директор и слухово-речеви рехабилитатор взеха участие в международна конференция на тема: „Приобщаващо образование – образованието на 21 век, организирана от Център за приобщаващо образование в партньорство със Софийски университет „Св. Климент Охридски“ и с подкрепата на Фондация „Америка за България“ като част от програмата "Едно училище за всички".

- От 23 до 24 декември 2014г. един психолог взе участие в обучение на тема: „Управление на гнева и контрол на агресията“, което е се проведе в камерна зала на Младежки дом Търговище и е част от проект „МИКЦ-Търговище – в подкрепа на младите хора“. Обучител бе проф. д-р Даниела Тасевска – преподавател във ВТУ „Св. Св. Кирил и Методий“ и специалист

по проблемите на рисковото и девиантно поведение, психология на развитието и клинична психология.

- От 2 до 3 февруари 2015 г. в Ресурсен център- Търговище се проведе обучение на невротерапевти от ресурсните центрове в цялата страна на тема: "Новости в областта на невротренинга и биофийдбек технологиите" с лектор: Агнешка Дейнович- Величков - Невротерапевт, учител в прилагането на метода биофийдбек. В тренинга взеха участие четирима невротерапевти от ресурсният център.

- На 10 февруари 2015г. директора участва в работна среща организирана от НАРУ-България за директори на Ресурсни центрове на тема:"От Ресурсните центрове към Регионалните центрове за приобщаващо образование".

- От 27 до 28 февруари 2015г. директор, пом. директор, слухово-речеви рехабилитатор и двама ресурсни учители взеха участие в семинар организиран от НАРУ-България и проведен в гр. София на тема:"Професионален профил на ресурсните специалисти в контекста на новите училищни политики".

- От 9 до 11 март 2015г. в Арбанаси се проведе,,Работна среща - семинар за директори" , организираната от РИО-Търговище.

- От 18 до 19 март 2015г. по покана на ЦОИДУЕМ гр. София директора и един ресурсен учител взеха участие в работна среща-семинар по проект BG051PO001-7.0.02-0004-C0001 "Учене в толерантност".

- От 20 до 21 март 2015г. осем специалисти от Ресурсен център-Търговище взеха участие в Национална конференция с международно участие на тема: "Синдромът на любовта", организирана от Сдружение на родители на деца със Синдром на Даун по повод 21 март Международният ден на хора със Синдром на Даун в гр. София. Лектори: Елайн Струдър, Фулбрайт Професор по Ерготерапия, специалист по сензорна интеграция, САЩ, Емили Пендар и Мариса Чианг- логопеди от "Capernaum Pediatric Therapy"- Минесота САЩ и Евелина Коцева, педагог от Института за прогресивно образование.

- От 1 до 2 април 2015г. двадесет и пет специалисти от центъра участваха в практически семинар на тема:"От нищо нещо: помощници в обучението на деца със специални образователни потребности за развитие на фина моторика и сензорна стимулация" с лектор: Анна Янина, Алтер Консулт ООД.

- От 2 до 3 април 2015г., двадесет и пет специалисти от центъра участваха в практически семинар на тема: "Алтернативни системи и устройства за комуникация при деца от аутистичния спектър" с лектор: Анна Янина, Алтер Консулт ООД.

- От 6 до 7 април 2015г. тридесет педагогически и непдагогически специалисти от Ресурсен център Търговище преминаха курс в учебния кабинет на БЧК в града на тема: "Оказване на първа долекарска помощ на работното място."

- От 28 до 29 април 2015г. директора и четирима педагогически специалисти участваха в организираната от НАРУ-България и РЦПНОВДУСОП- Варна, Приложна конференция с британско участие на тема: "Приобщаване в образованието-философия и практика" с лектор: Елизабет Харис, международен консултант и главен учител в Tollgate Primary School, Лондон.

- На 16 май 2015г. директора и осем педагогически специалисти участваха в обучителен семинар организиран от Катедра Обществено здраве и социални дейности, корпус Кинезитерапия на Русенският университет на тема:" Детето и неговото тяло" с лектор: Вероник Робер-психоаналитик и член на Школата на Фройдистката Кауза.

- От 29 май до 1 юни 2015г. трима логопеди взеха участие в Международна конференция, организирана от Логопедичен Център “Ромел” (с подкрепата на бакалавърската програма „Логопедия“ в Нов Български Университет, Латвийски университет (Рига) и Институт за научни изследвания и обучение по логопедия (Гърция) на тема: “Логопедията и ранната интервенция на деца с увреждания”.

- На 12 юни 2015г. директорът, помощник директора и слухово-речевият рехабилитатор участваха в семинар организиран от Фондация “АСИСТ – Помагачи технологии” на тема: “Въздействие на компютър с поглед” с лектори: Морис Гринберг и Евгения Христова.

- От 18 до 19 юни 2015г. двадесет и шест педагогически и непедагогически специалисти взеха участие в организираният от РЦПНОВДУСОП-Търговище Тиймбилдинг на тема: „Подобряване на екипната съвместимост”- част Водеши - екип тиймбилдинг инструктори на Терра Европа.

- От 23 до 24 юни 2015г. двадесет и трима педагогически специалисти участваха в проведеният в Ресурсен център- Търговище обучителен курс на тема: „Арт-терапия” с лектор: Инна Бранева.

- От 28 юни до 1 юли 2015г. тридесет педагогически и непедагогически специалисти от центъра участваха в Тиймбилдинг на тема: „Подобряване на екипната съвместимост”- част 2. Събитието беше модерирано от екип инструктори от ADVENTURE NET.

- От 4 до 5 юли 2015г. осемнадесет педагогически специалисти взеха участие в проведено в Ресурсен център - Търговище обучение на тема: „Въведение в ерготерапията и сензорната интеграция за деца и ученици със специални образователни потребности”. Лекторите на семинара бяха: д-р Лидия Тодорова и Маргарита Аспарухова от Русенски университет “Ангел Кънчев” и представители на НАРУ-България, Анна Иванова сензорен терапевт и Петър Лазаров ерготерапевт.

2. Вътрешно-квалификационна дейност

Вътрешно-квалификационната дейност в РЦПНОВДУСОП- Търговище се провежда в методическите обединения и на общи сбирки на целия екип на центъра, в които се обсъждат актуалните проблеми от областта на специалната педагогика, иновации, методики и добри практики в интеграционния процес и конкретните проблеми възникнали в процеса на работа. Целта и е да се повиши научната, педагогическата, методическата подготовка и да се създаде мотивация за саморазвитие и самоусъвършенстване на всички специалисти от РЦПНОВДУСОП – Търговище. Да усъвършенства професионалните умения и да развие нагласи и ценности, за да се постигнат оптимални резултати в работата. Формите на квалификация са различни- самообразование, участие в обучения, курсове, семинари, конференции, работни срещи, тренинги, практикуми, дискусии, презентации и др.

Осъществени дейности на МО на ресурсните учители:

- Практикум на тема: От хартия, пластмаса, кожа и картон-изработване на дидактични материали.
- Ден на Народните будители- оформяне на кътове с ученици по училища и базите на РЦПНОВДУСОП.
- Дискусия на тема: Синдром на Нунан.

- Презентация на тема: Образователни и развлекателни игри при деца и ученици със СОП. Занимания по интереси.
- Дискусия на тема: Прилагане на Ремелка в работата по математика, като основно или помощно средство. Подобряване на познавателния интерес и уменията за самостоятелна работа.
- Работна среща на тема: Интересни тестове за решаване на заплетени казуси, ребуси, логически задачи и детективски състезания.
- Презентация на тема: Пролетен празник- приобщаващ деца със СОП от различни градини към техните връстници.
- Презентация на тема:Интерактивни игри, като помощно средство за стимулиране на говорна изява и формиране на социални умения.
- Практикум на тема: Ерготерапия при деца с Аутизъм .
- Дискусия на тема: Принципи и задачи свързани с формиране на умения при децата и учениците да работят индивидуално и в група.
- Презентация на тема: Спортни занимания и развлечения на открито с родители, изработване венец за 24 май от пролетни цветя.
- Презентация на тема:Добри практики и иновационни форми и техники на работа с деца и ученици със СОП.
- Участие в обучителни семинари, предвидени в квалификационната програма на РЦПНОВДУСОП-Търговище.

Осъществени дейности на МО на логопедите:

- Дискусия на тема: Как да развием уменията за общуване и комуникация при деца с аутизъм и сходни комуникативни нарушения.
- Дискусия на тема: Обсъждане и актуализиране на тестови материали за диагностика и терапия
- Доклад, дискусия на тема: Невербален слухов гнозис.
- Доклад, дискусия на тема: Фонемен гнозис и фонологично осъзнаване на деца със сходни на аутизъм комуникативни нарушения.
- Доклад, дискусия на тема:Как да работим с деца с Аутизъм?
- Доклад, дискусия на тема: Формиране на хранителни умения, умения за преглъщане, дъвкателни умения.
- Доклад, дискусия на тема: Сензорна интеграция при деца с аутизъм и сходни комуникативни умения.

- Доклад, дискусия на тема: Комуникативни нарушения при ранен детски Аутизъм.
- Доклад, дискусия на тема: Как да насърчаваме комуникация на деца с Аутизъм и други близки комуникативни умения ?
- Доклад, дискусия на тема: Практика, основана на доказателства.
- Презентация на тема: Добри практики и иновационни форми и техники на работа с деца и ученици със СОП.
- Участие в обучителни семинари, предвидени в квалификационната програма на РЦПНОВДУСОП-Търговище.
- Практикум на тема: Изработване на нагледни материали за целите на логопедичната работа.

Осъществени дейности на МО на психолозите:

- Тренинг на тема: Организиране на родителски групи за взаимопомощ и психологическа подкрепа
- Тренинг на тема: Техники за релаксация, работа с чувства.
- Супервизия на тема: Супервизия на случаи от практиката при работа с деца с комуникативни нарушения.
- Презентация на тема: Формиране на адекватна самооценка при деца със СОП.
- Презентация на тема: Формиране социални умения и повишаване на емоционалните компетенции у децата със специални образователни потребности
- Презентация на тема: Разстройство на привързаността.
- Супервизия на случаи от практиката при работа с деца с комуникативни нарушения.
- Презентация на тема: Гняв и агресивно поведение- методи за справяне.
- Споделяне на добри практики за психологическа подкрепа при работа с деца със СОП.
- Участие в обучителни семинари, предвидени в квалификационната програма на РЦПНОВДУСОП-Търговище

Квалификационна програма на РЦПНОВДУСОП-Търговище -Юни 2015г.

- От 25.06. до 26. 06.2015г. в РЦПНОВДУСОП – Търговище се проведе вътрешно - квалификационната дейност за всички специалисти.
- Презентиране на добри практики и иновационни форми и техники на работа с деца и ученици със СОП.
- Презентиране на нагледни материали и практически дейности, използвани в работата при деца и ученици със СОП.

- Презентиране на дейности за формиране на социални умения, осъществени от специалистите.
- Презентиране на забавни срещи, спортни занимания и развлечения с родители на деца и ученици със СОП.

Темите на презентациите бяха:

- „Добре дошли в Холандия“;
- „Развиване на фина моторика и моят опит с помощните технически средства“;
- „Детската агресия“;
- „Занимания за развиване на фина моторика“;
- „Синдром на Нунан“;
- „Развитие на фината моторика“;
- „Развиващи игри“;
- „Екстернализирани и интернализирани поведения през погледа на ресурсния учител- логопед“;
- „Интеграция на ученици със слухово- речеви нарушения“;
- „Приобщаване в образованието - философия и практика“;
- „Моите добри практики за работа с деца и ученици със СОП“;
- „Смятам и играя“;
- „Компютърната анимация в работата на ресурсния учител“;
- „JUMP MATH-иновативна техника за преподаване на Математика“;
- „Как да изработим тих тактилен албум“;
- „Занимания за развиване на фина моторика“;
- „Тревожното дете“;
- „Промоция на здравето“;
- „Интерактивни игри, помощно средство за активиране на говорна изява и формиране на правила“;
- „Ролята на сензорната интеграция и релационната психомоторика за развитието на детето“;
- „Езикът на тялото в полза при работата с родителите“;
- „Игра в рими“;
- „Детето с аутизъм и неговият свят“;
- „Дисфазия на развитието“;
- „Адекватна диагноза - Деца с разстройства от аутистичния спектър и дисфазия на развитието, придружена от аутистична симптоматика“.

Целта на вътрешно - квалификационната дейност беше да повиши научната, педагогическата, методическата подготовка на всички специалисти и да създаде мотивация за саморазвитие и самоусъвършенстване на професионалните умения, да развие професионалните нагласи и ценности, за да се постигнат оптимални резултати в работата им.

IX. ОРГАНИЗАЦИОННИ, КООРДИНИРАЩИ И МЕТОДИЧЕСКИ ДЕЙНОСТИ ЗА ОРГАНИЗИРАНЕ И ПРОВЕЖДАНЕ НА ПОДХОДЯЩИ ФОРМИ ЗА ПРЕДСТАВЯНЕ НА ДОБРИ ПРАКТИКИ НА ИНТЕГРИРАНО ОБУЧЕНИЕ – АНАЛИЗ И ОЦЕНКА

За организиране и провеждане на подходящи форми за представяне на добри практики на интегрираното обучение през 2014-2015 учебна година основна роля имаха методическите обединения, екипните съвещания, работни срещи, семинари, дискусии, кръгли маси педагогическите съвети и тематичните вътрешно-квалификационни сбирки.

- В началото на учебната година специалистите от РЦПНОВДУСОП-Търговище включени в Екипите за подпомагане на обучението и възпитанието на ученици със СОП в училищата и детските градини от областта, се включиха активно в проведените работни срещи на които, споделиха своя опит и добри практики с педагозите, работещи с деца и ученици със СОП. Разяснени бяха евентуалните трудности, които могат да възникнат в процеса на работата.

- Бяха организирани и проведени работни срещи с учители, преподаващи на ученици със СОП. На тези срещи бяха разяснени: тенденциите при работа с ученици със специални образователни потребности; принципите и организацията на интегрираното обучение и възпитание; оказвана бе методическа помощ на учителите, работещи с интегрирани ученици за изготвянето на доклади за проведено оценяване на образователните потребности, приложения към индивидуалната образователна програма за учениците, които не достигат ДОО по съответния предмет; обсъден бе начинът на оценяване на ученици със СОП, завършване на клас, етап, степен; как да адаптираме и поднасяме учебното съдържание по достъпен за учениците начин както в зависимост от конкретната ситуация, така и според на индивидуалните особености на всеки ученик; разработване и използване на дидактични материали за подпомагане на обучението и възпитанието на учениците със СОП.

- Информацията за дейностите, за представяне на добри практики във включващото обучение са описани и в т. Х. Провеждане на дейности за изграждане на положителни нагласи за осъществяване на включващото обучение.

- Информацията за дейностите на методическите обединения са описани в т. VIII. 2. Вътрешно-квалификационна дейност.

Х. ПРОВЕЖДАНЕ НА ДЕЙНОСТИ ЗА ИЗГРАЖДАНЕ НА ПОЛОЖИТЕЛНИ НАГЛАСИ ЗА ОСЪЩЕСТВЯВАНЕ НА ПРИОБЩАВАЩО ОБРАЗОВАНИЕ И ЗА ВКЛЮЧВАНЕ НА СЕМЕЙСТВАТА НА УЧЕНИЦИТЕ КАТО ПАРТНЬОРИ ПРИ ОБСЪЖДАНЕ НА РАЗЛИЧНИТЕ АСПЕКТИ НА УЧИЛИЩНИЯ ЖИВОТ, ПРИ ПРОВЕЖДАНЕ НА ОБУЧЕНИЯ, ОРИЕНТИРАНИ КЪМ РОДИТЕЛИ ИЛИ СЪВМЕСТНО С УЧИТЕЛИ И ДР. – АНАЛИЗ И ОЦЕНКА

Информация за извънкласните и извънучилищните дейности, в РЦПНОВДУСОП – Търговище, в които са включени деца със специални образователни потребности и/ или хронични заболявания.

- Сформирани са 23 групи за развитие на социални умения във всички общини на областта
- В началото на месец октомври 2014г. в базата на Ресурсен център гр. Търговище се осъществи „Есенна работилница” с деца и ученици със специални образователни потребности на тема: „Работа с природни материали”- есенни листа, кестени, жълъди, миди, камъчета”.
- В края на месец октомври 2014г. ученици със специални образователни потребности, техните ресурсни и общообразователни учители изработиха различни материали и оформиха кътове в училищата, в ресурсните кабинети и в базите на центъра по повод 1 ноември - „Ден на Народните будители”.
- На 3 декември 2014 г. Ресурсен център-Търговище организира информационна кампания по повод Международния ден на хората с увреждания. Осъществените дейности имаха за цел подкрепа на интегрираното обучение.
- През месец декември 2014 г. всички деца и ученици със специални образователни потребности интегрирани в детски градини и училища в област Търговище се включиха в различни дейности, организирани по повод наближаващите коледни празници. Участваха в коледни тържества, коледни базари, изработваха украса и картички,

посещаваха коледни представления. Коледни работилнички”В очакване на Дядо Коледа” и „Коледна елха” бяха организирани в детските градини и училищата.

- В навечерието на Коледа деца със специални образователни потребности посещаващи групата в Ресурсният център, гостуваха на свои връстници от група "Бон-Бон" при ЦДГ № 5 “Червената шапчица“ гр. Търговище.
- На 6 януари 2015 г. в Ресурсният център беше организирана работилница за сурвакници. Децата се запознаха с традициите при сурвакането и изработиха сурвакници.
- През месец януари 2015г. децата от групата в Ресурсният център участваха в:
 - Работилничка “Вълшебствата на тестото“. Моделирането с тесто беше не само приятно, но и много полезно за малките детски ръчички. Вълшебното тесто, разви фината моторика.
 - Ателие „Вълшебната вода“- заниманията с вода имаха за цел да стимулират емоциите, да ангажират вниманието, да развиват творческото мислене на децата, да помогнат за подобряване на координацията очи-ръце и наистина бях забавни.
 - Ателие „ Магическата пяна“- докато децата рисуваха с пяна развиваха сензорната тактиленост и креативността си.
- На 21 януари 2015 г. за поредна година беше отбелязан „ Бабинден“. Децата от групата в Ресурсен център-Търговище и техните връстници от ЦДГ № 11 филиал Въбел, изнесоха празнична програма за празника пред гости от пенсионерския клуб към местното читалище.
- На 22. 01. 2015г. учениците със специални образователни потребности от ОУ "Антон Страшимиров" с. Светлен в часовете за социални дейности се учиха да правят сандвичи. С голям интерес си подбираха продукти, рязаха, мазаха и украсяваха. Освен, че се забавляваха, децата разбраха, че външния вид на храната я прави по-вкусна. А най-приятната част, разбира се, беше да опитат сандвичите, които сами си направиха.
- В училищата и детските градини от областта всички деца, ученици и техните учители изработваха мартеници, картички и организираха изложби:”
- За „Празник за мама” по случай 8 март децата от детските градини в областта взеха активно участие в организирани тържества. В ресурсните кабинети по училищата, учениците със специални образователни потребности изработиха и картички за своите майки.
- На 21 март 2015 г. в цялата област се осъществиха различни дейности, свързани с отбелязване на Международния ден на хората със Синдром на Даун. Плакатите и брошурите, изработени и разпространени от специалистите от центъра по различни институции, имаха за цел да популяризират този ден и да информират обществото.

Специалистите от Ресурсен център Търговище съвместно с:

- Учители и ученици от първи клас на IV ОУ "Иван Вазов" гр. Търговище отбелязаха заедно Световният ден на хора със Синдром на Даун. Така доказаха, че усмвката на Милена, едно слънчево дете е нещо постижимо.
- Деца и учители от ЦДГ №3 "Здравец" гр.Търговище, отбелязаха деня с песни, танци и участие в забавни игри с шарени чорапи. Събитието се проведе в групата на Никол.
- В ОУ "Любен Каравелов" в гр. Попово всички ученици от втори клас, учениците със СОП в училището и учителите заедно отбелязаха Международния ден на хората със Синдром на Даун. Главна героиня в тържеството беше слънчевата Ралица-дете, носещо Синдрома.
- „Пъстра работилничка“събра ученици от I НУ"Христо Смирненски"гр. Омуртаг. Те направиха символични подаръци за децата със Синдром на Даун.
- Педагозите и децата от ПДЯ №1 гр. Омуртаг, отбелязаха Международния ден на хората със Синдром на Даун с рисунки, апликации и шарени чорапи.

- На 27 март 2015 г. децата от групата в Ресурсен център-Търговище участваха в Арт заниманията с отпадъчни материали. Те изработиха нестандартни предмети от отпадъчни материали и създадоха нещо ново използвайки стари кори за яйца.
- През месец април 2015г. се осъществи вълнуващ час за ученици със специални образователни потребности в училищната библиотека на ОУ „Л. Каравелов“ гр. Попово. Поводът децата със специални образователни потребности от училището с ресурсен учител г-жа Хриситна Радославова да изберат училищната библиотека за своето занятие бе „Пътуващото сандъче“ на Българската библиотечно - информационна асоциация и чудесните книжки, които пристигнаха с него. Те вече знаеха за наградата „Бисерче вълшебно“ и бяха чели/слушали книжката „Сън в лятна нощ“ в час. Учениците „уловиха“ книгата на сайта на буккросинг и написаха отзиви за нея. Разгледаха и номинираните книги за наградата „Бисерче вълшебно“ 2015 и гласуваха на сайта. Вълнуваха се, защото сами избираха книга и сами се регистрираха. Голямата изненада дойде, когато на имейла на училищния библиотекар г-жа Антоанета Йорданова се получиха писма от „Бисерче вълшебно“ - с благодарност към момчетата за гласуването и грамоти за почетното жури – Даниел и Станислав /ученици със СОП/.
- През месец май в месността Парка бяха проведените спортни занимания и развлечения на открито с родителите и деца. Празникът протече много емоционално-спортни игри, песни, бране на горски цветя от които децата изработиха венец. Събитието приключи с барбекю, децата тренираха уменията за сервиране и културно хранене. Това занимание протече под игрова форма и имаше състезателен характер.
- По повод 1 юни Денят на детето-Децата от групата в Ресурсен център - Търговище отбелязаха международния ден на детето, като рисуваха и участваха в общоградското тържество в парк Юкя.
- Учениците със специални образователни потребности се включват в тържествата за откриване и закриване на учебната година, юбилеи на училищата и детските градини, концерти, празници.
- Популяризиране на образователния сайт Уча.се, който е в помощ и на деца със специални образователни потребности.
- Ученици със специални образователни потребности са включени в секции по Проект "УСПЕХ" в общообразователните училища.
- От 29.06. до 10.07. 2015 г. в Ресурсния център, в училищата и детските градини в областта се проведе лятна работа с деца и ученици. Те бяха включени в различни дейности и ателиета: Ателие „Релационна психомоторика“, Ателие „Музикотерапия“, Ателие „Куклен театър“, Игри на открито, Посещение на увеселителен център, „Ден на музиката“, „Ден на здравословното хранене“, „Дни на природата“, „Ден на моят роден град“ и др.
- Сайт на РЦПНОВДУСОП-Търговище с разнообразна информация <http://rc-tg.ucoz.com>.
- Facebookстраница на Ресурсния център- Рцпновдусоп-Търговище съдържа информация за дейността на Центъра и полезни материали.

Цялостната дейност на РЦПНОВДУСОП-Търговище е насочена към привличане и приобщаване на участниците и заинтересованите от образователния процес в действени партньори при осъществяване на успешното включване на децата и учениците в общообразователната среда.

XI. ВЗАИМОДЕЙСТВИЕ И ПАРТНЬОРСТВО С ИНСТИТУЦИИ И ОРГАНИЗАЦИИ ЗА ОСЪЩЕСТВЯВАНЕ НА ИНТЕГРИРАНОТО ОБУЧЕНИЕ

Ресурсният център е установил добри взаимоотношения с детските градини и училищата на територията на областта. Специалистите от Ресурсният център участват или са в тясна връзка с ЕКПО към РИО-Търговище, Реализирането на целите на интегрираното обучение е невъзможно без взаимодействието и партньорството с други институции и организации, както следва:

- МОН и РИО- Търговище
- Областна администрация и Координационен съвет за изпълнение, мониторинг и оценка на общинската стратегия за развитие на социалните услуги в област-Търговище
- Община Търговище и общините на територията на област Търговище
- Дирекция “Социално подпомагане“ и Екипа за извършване на социални оценки
- Отдел “Закрила на детето
- МВР и ДПС към МВР в градовете на обл. Търговище
- Общинските администрации
- МКБППМН – по общини
- Комплекс за социални услуги в обл. Търговище
- ДМСГД- Търговище
- Национална асоциация на ресурсните учители
- ОС - България
- Център за приобщаващо образование
- ЦРЧР
- Център за междуетнически диалог и толерантност “Амалипе”
- ЦОИДУЕМ
- Алтер Консулт
- Националната мрежа на децата
- БАЛИЗ
- „Сдружение на родителите на деца със синдром на Даун”
- НЧ „Развитие”-1926 с. Стража
- НЧ ”Развитие”-1904 кв. Въбел
- НЧ ”М. Иванов”-1912 с. Макариополско
- НЧ ”Напредък” с. Дралфа
- НЧ ”Пробуда” с. Г. Ново
- НЧ ”Шафак-2001” гр. Омуртаг
- Медии и др.

С цялостната си дейност екипът от специалисти на Ресурсен център - Търговище се стреми и постига изграждане на положителни нагласи към интегрираното обучение на деца и ученици със специални образователни потребности. Постигаме всичко това, като осъществяваме дейността си съвместно със семействата и всички партньори и заинтересовани страни в образователно-възпитателния процес на децата и учениците със специални образователни потребности. Дейности, в които си взаимодействаме и парнираме са включени и в т. Х Провеждане на дейности за изграждане на положителни нагласи за осъществяване на включващото обучение.

ХІІ. УЧАСТИЕ В ПРОЕКТИ НА ОБЛАСТНО, НАЦИОНАЛНО И МЕЖДУНАРОДНО РАВНИЩЕ

Ресурсният център е партньор на бенефициента МОН – Дирекция „Достъп до образование и подкрепа на развитието”, по проект: BG051PO001- 4.1.07 „Включващо обучение” по Оперативна програма „Развитие на човешките ресурси”

ХІІІ. КООРДИНАЦИЯ И КОНТРОЛ НА ДИРЕКТОРА НА РЕСУРСНИЯ ЦЕНТЪР

1. Контролна дейност

Координирайки и контролирайки цялостната дейност на РЦПИОВДУСОП- Търговище, имах за цел чрез утвърждаване на единни педагогически критерии и изисквания да се оптимизират условията за протичане на ефективен педагогически процес и взаимодействие с

училищата и детските градини. Стимулирах развитието на самоуправлението, дисциплината и професионализма, подобряване на количествените и качествените характеристики на обучителната дейност. Извършените проверки включваха проверка на дейността и документацията, свързани с учебния процес, проверка на цялостната счетоводна и административно-техническа документация и посещения на учебни занятия.

Сериозни нередности не бяха констатирани.

Осъществен контрол от директора:

- брой планирани – 19
- брой реализирани – 17

Осъществен контрол от пом. директора:

- брой планирани – 7
- брой реализирани – 7

Брой изготвени протоколи - 24

РАБОТА НА ПЕДАГОГИЧЕСКИЯ СЪВЕТ:

Педагогическият съвет на Ресурсния център се свиква на редовно заседание не по-малко от четири пъти в рамките на учебната година.

При необходимост в заседанията му могат да участват директори на детски градини и училища, в които ресурсните учители подпомагат интегрираното обучение; членове на екипите от специалисти, работещи с деца и ученици със СОП от тези детски градини и училища.

Извънредно заседание се свиква по писмено искане до директора или на не по-малко от 2/3 от числения му състав.

Решенията на Педагогическия съвет се приемат с мнозинство повече от половината от числения състав и могат да се отменят от самия Съвет с мнозинство повече от 2/3 от числения му състав.

За всяко заседание на ПС се води протокол и решенията се вписват в книга. Заседанията се провеждат в извънучебно време.

XIV. СПЕЦИФИЧНИ ПРОБЛЕМИ И ЗАТРУДНЕНИЯ В РАБОТАТА НА РЕСУРСНИЯ ЦЕНТЪР

➤ Непълноти и неясноти в нормативната уредба, свързани с децата със СОП и интегрираното обучение.

➤ Материално-техническата база и кабинетите по детските градини и училищата са недостатъчни и не са съобразени със съвременните европейски изисквания.

➤ Недостиг на учебно-технически средства и апаратура, дидактични материали, учебни помагала и др. за обезпечаване на учебно-възпитателния процес.

➤ Ниско ниво на информираност на педагозите и родителите за особеностите при работа с деца и ученици със специални образователни потребности.

➤ Липсва достъпна архитектурна среда.

Отчита се ясно изразена тенденция към повишаване на потребностите от ресурсно подпомагане на деца и ученици със специални образователни потребности извън областния център. Трудно е да изпратим наши специалисти в училища и детски градини с по 1 дете със СОП в отдалечените населени места и да запълним дневния им график. Когато транспортът е неудобен и до населеното място пътуването продължава 1,5 часа отиване и още толкова връщане и с детето се изкарат два учебни часа, денят е приключил и няма време за останалите от норматива часове. Имаме дете, което има остра нужда от психолог, а такъв е работил с него само осем часа през цялата учебна година.

Недостатъчно е нивото на подкрепящата среда.

Незадоволително е, когато ученици със СОП, завършващи VIII клас с удостоверение, имат възможност да продължат професионалното си образование единствено по специалността „Помощник в кухня” в ПГ.

XV. ПРЕДПРИЕТИ МЕРКИ ЗА ПОДОБРЯВАНЕ НА РАБОТАТА НА РЕСУРСНИЯ ЦЕНТЪР

- Осъществяване на поддържаща квалификация на персонала;
- Повишаване на контрола и координация на дейността;
- Актуализиране на част от документацията и интернет страницата;
- Увеличаване на груповата работа чрез формиране на групи за развиване на различни социални умения;
- Популяризиране на дейността на РЦ – брошури, плакати, дискове с презентации, чрез медиите, чрез интернет

XVI. ПРЕДЛОЖЕНИЯ ЗА ПОДОБРЯВАНЕ И РАЗВИТИЕ НА ИНТЕГРИРАНОТО ОБУЧЕНИЕ В ОБЛАСТТА

- Преосмисляне на ресурсното подпомагане в контекста на случващите се промени и прехода към включващо обучение;
- Повишаване на гъвкавостта му, за да може да посрещне реалните потребности на ДУСОП;
- Уеднаквяване на инструментариума за диагностика и на документацията, която се води в центровете;
- Педприемане на мерки за даване възможност на учениците със СОП и техните родители на избор за професионално обучение по различни, достъпни за тях професии;
- Включване на специалистите от Центъра и общообразователните педагози в подходящи квалификации;
- Промяна в системата за финансиране на ресурсните центрове, като се отчита не само броя, а и степента на увреждане на ДУСОП;

XVII. ВИЗИЯ ЗА РАЗВИТИЕТО НА РЕСУРСНИЯ ЦЕНТЪР

МИСИЯ НА РЕСУРСЕН ЦЕНТЪР ЗА ПОДПОМАГАНЕ НА ИНТЕГРИРАНОТО ОБУЧЕНИЕ И ВЪЗПИТАНИЕ НА ДЕЦА И УЧЕНИЦИ СЪС СПЕЦИАЛНИ ОБРАЗОВАТЕЛНИ ПОТРЕБНОСТИ

- Ресурсно обезпечаване за всички деца и ученици със СОП в областта;
- Включване от ранна възраст на деца със специални образователни потребности за подпомагане от специалисти;
- Извеждане на по-голям брой деца и ученици със специални образователни потребности от социална изолация;
- Добра координация, обмен на информация и подходящо планиране между ресурсен учител, учител по предмет и родител;
- Включване на деца и ученици със специални образователни потребности в извънкласни и извънучилищни форми и дейности.

ВИЗИЯ НА РЕСУРСНИЯ ЦЕНТЪР

Качествено включващо образование за деца и ученици със специални образователни потребности в общообразователните училища и детски градини чрез осигуряване на подкрепяща среда /архитектурна среда, подходяща информационна среда с технически средства и апаратура, дидактически материали, учебни помагала, непрекъсната психолого-педагогическа подкрепа от екип от специалисти, осигуряване на индивидуални образователни програми и програми по специалните учебни предмети/, която да развие максимално възможностите на всяко дете с цел неговата бъдеща социална реализация.

Изграждане на система на общото образование, която да позволява обучението на деца, независимо от тяхното физическо, интелектуално, социално, емоционално, лингвистично или друго състояние, чрез познание, умения, общуване и преживяване да развива личности, а не само знаещи същества.

СТРАТЕГИИ В ДЕЙНОСТТА НА РЕСУРСНИЯ ЦЕНТЪР

- Превенция на социалната изолация и положителна промяна в обществените нагласи.
- Развиване на междуинституционалното сътрудничество за включване на деца и ученици в хармонична училищна среда.
- Активно включване на родителската общност.
- Подобряване на подкрепящата среда в общообразователните училища и детски градини.
- Ранна диагностика, обхващане на деца и ученици със специални образователни потребности.
- Професионално ориентиране на ученици, завършили VIII клас.
- Намаляване броя на учениците, напуснали училище.

ЦЕЛИ НА РЕСУРСНИЯ ЦЕНТЪР

ЦЕЛ:

Повишаване на обществения имидж на Ресурсен център за подпомагане на интегрираното обучение и възпитание на деца и ученици със специални образователни потребности и превръщането му в институция с оптимални условия за удовлетворяване на растящото многообразие от социални, образователни и културни потребности в развитието на всяко дете.

ПОДЦЕЛИ:

1. Качествено и пълноценно включване на децата и учениците в хармонична училищна среда. Обогащане и усъвършенстване на подкрепящата среда.
2. Установяване на социален диалог” семейство-ресурсен център- учебно заведение”.
3. Повишаване на икономическия и социалния статус на специалистите от Ресурсен център.
4. Координация на действията и активно включване на директори, учители и родители в процеса на включващото обучение.
5. Създаване на благоприятни условия за развитие на извънкласни и извънучилищни дейности за формиране на разнообразие от поведение, етични системи и ценности с цел по-добро включване на деца и ученици със специални образователни потребности.
6. Оптимизиране и осигурена координация между Ресурсният център и институциите, работещи с деца.

ОТГОВОРНОСТИ И ЗАДАЧИ

1. Провеждане на държавната политика за обучение и възпитание на деца и ученици със специални образователни потребности;
2. Включването на децата и учениците със специални образователни потребности, независимо от вида и степента на увреждането им, в учебния процес в общообразователните училища и детски градини от системата на народната просвета;
3. Осигуряване на учебни помагала, съвременни технологии и технически средства за обучение на децата с увреждания;
4. Ранно въздействие, интегриране и включване на деца със специални образователни потребности;

5. Осигуряване на качествен образователно-възпитателен процес на интегрираните деца и ученици;
6. Осъществяване на консултативна, диагностична, корекционно-възпитателна, и др. дейности, насочени към коригиране и компенсиране на съответните увреждания и нарушения и стимулиране на развитието на децата и учениците;
7. Социална интеграция и включване на децата и учениците със специални образователни потребности;
8. Подкрепа на децата и учениците със специални образователни потребности и техните семейства;
9. Консултиране на учениците със специални образователни потребности и техните родители за възможностите за професионално образование и обучение и професионална реализация;
10. Промяна на нагласите в обществото в подкрепа на включващото обучение;
11. Привличане на родителите за по-активно участие в училищния живот, съпричастност и ангажираност към училищните проблеми, свързани с интегрираното и включващо обучение и възпитание на деца и ученици със специални образователни потребности;
12. Задълбочаване контактите с обществени организации и институции, отворени по проблемите на интегрираното и включващо обучение;
13. Консултиране на родителите при усвояването на различни форми и техники на работа с деца и ученици със специални образователни потребности и за използването на различни видове терапии.
14. Координиране на взаимодействието на РЦПНОВДУСОП- Търговище с МОН, РИО-Търговище, учебните заведения, органите на местното самоуправление, отделите „Закрила на детето”, регионалните институции и неправителствените организации за по-ефективно интегриране и включване на децата и учениците със специални образователни потребности;
15. Методическа помощ на екипите по чл. 28, ал. 6 и чл. 37, ал. 3 от ППЗНП, работещи с деца и ученици със СОП в детските градини, общообразователните и професионалните училища;
16. Оказване на съдействие при планирането на необходимите ресурси и материално-техническа база и при адаптирането на пространството в групата в детската градина или в класната стая в училището за осигуряване на качествен образователно-възпитателен процес на деца и ученици със СОП;
17. Популяризиране на включващото обучение;
18. Създаване на условия за повишаване квалификацията на педагогическите кадри чрез:
Вътрешни форми: Провеждане на семинари, дискусии, форуми с подходяща тематика, касаеща предмета на дейността и създаване на положителни нагласи.
Външни форми: Участия в обучения и конференции, повишаване на квалификацията и квалификационните степени.

ХРИСТО ХРИСТОВ

Директор на РЦПНОВДУСОП